

**La Haye ve Cenevre afyon mukavelenameleri ile protokollerinin tasdi-
kına dair kanun**

(*Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 26/I/1933 - Sayı : 2314*)

No.
2108

Kabul tarihi
14 - I - 1933

BİRİNCİ MADDE — 1912 senesinde La Hayede imzalanan afyon mukavelenamesi ile 1914 tarihli munzam protokolüne ve 1925 tarihli Cenevre afyon mukavelenamesi ve protokolüne ve 1931 tarihli Cenevrede imza edilen afyon mukavelenamesi ile protokolüne Hükümetimizin iltihakı kabul edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun ahkâmını icraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

18 kânunusani 1933

LA HAYE AFYON MUKAVLENAMESİ

23 kânunusani 1912

Almanya İmparatorluğu namına Haşmetlû Almanya İmparatoru, Prusya Kırallığı; Amerika Düvelî Müttehidesi Reisi; Haşmetlû Çin İmparatoru; Fransa Cümhuriyet Reisi; Haşmetlû Britanya ve İrlânda Müttehit Kırallığı ve Maverayı Epher Britanya arazisi Kırallığı, Hindistan İmparatoru; Haşmetlû İtalya Kırallığı; Haşmetlû Japonya İmparatoru; Haşmetlû Felemenk Kırallığı; Şahmetlû İran Şahrı; Portekiz Cümhuriyeti Reisi; Haşmetlû bütün Rusyalar İmparatoru; Haşmetlû Siyam Kırallığı.

1909 da Şanghai'da Beynelmîlel komisyon tarafından açılan yolda bir adım daha atmayı arzu ederek;

Afyon, morfin, kokain suiistimalini ve kezalik bu maddelerin mümasil suiistimallere mahal veren veya verebilecek olan müstahzar ve müştak drog'larının tedricen menini takibe karar verdiklerinden bu nokta hakkında beynelmîlel bir itilâ'm lüzumunu ve mütekebil faidesini nazarı dikkate alarak;

Bu insaniyetkâr cehdü gayretlerinde bütün alâkadar Devletlerin iltihakına mazhar olacakları kanaatle bu hususta bir mukavele aktini kararlaştırmışlar ve murahhasları olmak üzere aşağıdaki zevatı tayin eylemişlerdir:

Haşmetlû Almanya İmparatoru, Prusya Kırallığı:

Bilfiil müşaviri hassı, La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi,

Müsyü Félix Müller;

Niyabeti âli müşaviri hassı Müsyü Delbrück;

Bilfiil elçilik müsteşarı Dr. Grünenwald,

Niyabet musavvırı has İmparatorluk sıhhiye nezaretinde müdür,
Dr Kerp,
İmparatorluk kanton sehbendcı Dr Rossler

Amerika Duvclı Muttehadesi Reisi
M L'Evêque Charles H Brent,
M Hamilton Wright,
M H J Fingcı

Hasmetlû Çin İmparatoru
Berlin fevkalâde murahhası ve orta elcisi Musyu Liang Cheng

Fransa Cumhuriyeti Reisi
Hindı Cını Ziraat ve Ticaret umuru meclis mufettisi Musyu Henri Bionci
Hindı Cını umuru mulkiye idare memuru Musyu Pierre Guesde

Hasmetlû Büyük Britanya ve İrlanda muttehit İttifaklığı ve Mıvcrıyı Eb u Britanya arızısı
Kıralı, Hindistan İmparatoru
Meclisi has azasından isalctlû Sı Cecil Clementi Smith, G. C. M. G.
Madras Hukûmctı baskatıbı Sı William Stevenson Meyer K. C. I. E.
Büyük elçilik mustesarı, Mr William Percell Max Muller C. B. M. V. O.,
Londra komitesinin deputy lieutenant ı Sı William Job Collins

Hasmetlû İtalya Kıralı
La Haye fevkalâde murahhası ve orta elcisi Komte J de la Tour, Duc de Calvello,

Hasmetlû Japonya İmparatoru
La Haye fevkalâde murahhası ve orta elcisi Musyu Amaro Sato
Formoz adası valı umumihği mühendısı Dı Tomoc Takagi,
Mutahassısı fenni, hıfzıssıhha dairesi lâboratuarı atesesi Dr Kotaro Nishizaki,

Hasmetlû Felemenk Kıralıçesi
Sabık mustemlekât nazırlarından Felemenk Ticaret sıkkctı reisi Musyu J T Cremer
Ayan meclisi azasından Musyu C Th van Deventer,
Sabık mufettisi umumilerden, Felemenk Hindistanı afyon idaresi âmiri M A A de
Jongh,
Mebusan meclisi azasından Musyu J G Scheurer,
Felemenk Hindistanı Afyon idaresi mufettisi Musyu W G Van Wettum

Sıhahmetlû İran Şahr
İran La Haye elçiligi kâtıbı Mirza Mahmut Han,

Portekiz Cumhuriyeti Reisi
La Haye Fevkalâde murahhas ve orta elçisi Musyu Antonio Maria Bartholomeu Ferreira

Hasmetlû Butun Rusyalar İmparatoru
Hasmetlû İmparator Hâzretlerinin tesrifatcısı, bilful sûravy devlet azasından Stokholm
fevkalâde murahhası ve orta elcisi Musyu Alexandre Savinsky,

Hasmetlû Sıyam Kıralı
Londra, La Haye ve Bruksel fevkalâde murahhası ve orta elçisi M Phya Akharaj Va-
radhara,
Elçilik mustesarı Musyu Wm J Archer.

Musarıleyhim usulüne muvafık bulunan salâhiyetnamelemini tevdi ettikten sonra aşağıdaki mad-
deleri kararlaştırmışlardır

FASIL I.

Ham afyon

Tarif; Ham afyon ile Şu anlaşılır: Muevvin haŐhaŐi (papaver somniferum) mahfazasından istihsal edilmiş, paketlenmesi ve nakli için muktazi ameliyelerden başka bir ameliye görmemiŐ olan kendiliğinde mtehassir usare.

Madde 1.

Eğer mevcut kanunlar ve nizamlar ile keyfiyet daha evvel bir kaideye raptedilmemiŐ ise Âkit Devletler ham afyonun istihsal ve tevziini murakabe için müessir kanun ve nizamlar vazedeceklerdir.

Madde 2.

Âkit Devletler Şeraiti ticariyeleri arasındaki farkları nazarı itibare alarak ham afyonun ihraç ve ithaline müsaade edilecek olan Şehirler, limanlar ve sair mahaller adedini tahdit edeceklerdir.

Madde 3.

Eğer mevcut tedbirler ile keyfiyet daha evvel bir kaideye raptedilmemiŐ ise.

Âkit Devletler:

- a) Ham afyonun ithalini menetmiŐ olan memleketlere bu maddenin ihraema mani olmak için,
- b) Ham afyon ithalâtını tahdit eden memleketlere bu maddenin ihraetini murakabe etmek için

Tedbirler ittihaz edeceklerdir.

Madde 4.

Âkit Devletler, mrselât (5) kiloğramı geğmek Şartile, ihracata mahsus ham afyonu havi her kolinin üzerine muhteviyatını bildirecek surette bir işaret vazı lüzumunu natık nizamlar vazedeceklerdir.

Madde 5.

Âkit Devletler alelsul ruŐsatı haiz olanlardan başka kimseler tarafından ham afyon ihraç ve ithal olunmasma müsaade etmeyeceklerdir.

FASIL II.

Müstahzar afyon

Tarif; müstahzar afyon ile Şu anlaşılır:

Bir sıra ameliyatı mahsusa ile ve hassatan hal, kaynatma, teshin ve tahammr tariki ile ve istiŐlake yarıyacık hulâsa haline koymak maksadile elde edilen ham afyon mahsulü.

Müstahzar afyon tabiri, iğilen afyonun crufile diğer bakiyelerine Őamildir.

Madde 6.

Âkit Devletler müstahzar afyonun imalini, dahulî ticaretini ve istimalini her memlekete mahsus muhtelif şerait hududu dahilinde tedricî ve müessir bir surette refetmek için tedbirler ittihaz edeceklerdir. Meğer ki mevcut tedbirler ile daha evvel keyfiyetin icabına bakılmış olsun.

Madde 7.

Âkit Devletler müstahzar afyon ihraç ve ithalini yasak edeceklerdir. Bununla beraber müstahzar afyon ihracını derhal yasak etmeye henüz hazırlanmamış bulunanlar mümkün olduğu kadar bu ihracı çabuk yasak edeceklerdir.

Madde 8.

Derhal müstahzar afyon ihracını yasak etmeye henüz hazırlanmamış Âkit Devletler :

- a) Müstahzar afyonun ihraç edilebileceği şehirler, limanlar ve sair mahallerin adedini tahdit edeceklerdir ;
- b) Müstahzar afyon ithalini halen meneden yahut ileride menedebilecek olan memlekete-
lere müteveccihen bunun ihracını yasak edeceklerdir.
- c) Müstahzar afyon ithalini azaltmak arzu eden bir memlekete bu arzu tahakkuk edince-
ye kadar her türlü müstahzar afyon gönderilmesini menedeceklerdir. Meğer ki ihra-
catçı, ithalât memleketi nizamlarına tevfiği hareket etmiş olsun ;
- d) Müstahzar afyonu havi ihraç edilen her parçaya muhteviyatının mahiyetini gösterecek
mahsus bir işaret konması için tedbirler ittihaz edeceklerdir ;
- e) Müstahzar afyon ihracı için, mahsusen ruhsat almış kimselerden başkasına müsaade
etmeyeceklerdir.

FASIL III.

Tıbbî afyon, morfin, kokain ve saire

Tarif; Tıbbî afyon ile şu anlaşılır :

Toz veya granüle (granulé) halinde yahut tesirsiz maddeler ile mahlût olsun % 10 dan az morfini
havi olmayan ve 60 santigrat derecesine kadar ısıtılmış olan ham afyon.

Morfinden şu anlaşılır :

Kimyevî düsturu (C 17 H 19 N 03) olan esas afyon şibih kalevisi.

Kokainden şu anlaşılır :

Düsturu (C 17 H 21 N 04) olan eritroksilon (Erythroxyton) koka yapraklarının esas şibih kalevisi.

Eroinden şu anlaşılır :

Düsturu (C 21 H 23 N 05) olan Diyasetil Morfin.

Madde 9.

Âkit Devletler morfinin, kokainin ve mihlerinin imalini, fûruhtunu ve kullanılmasını yalnız tıbbî ve meşru istimallerine hasrecek tarzda ezzacılık hakkında kanunlar ve nizamlar vazedeceklerdir. Meğer ki mevcut kanunlar yahut nizamlar keyfiyeti zaten tanzim etmiş olsun. Devletler bu drog'ların başka her hangi bir husus için istimalini menetmek üzere kendi aralarında teşriki mesai edeceklerdir.

Madde 10.

Âkit Devletler morfin, kokain ve milhleri imal, ithal, furuht, tevzi ve ihraç edenlerin hepsini, keza-lik bu eşhasın bu sanatı yahut bu ticareti iera eyledikleri binaları murakabe etmeğe veya ettirmeğe gayret edeceklerdir.

Bu hususta Âkit Devletler aşağıdaki tedbirleri kabul etmeğe veya ettirmeğe gayret edeceklerdir; meğer ki mevcut tedbirler zaten keyfiyeti tanzim etmiş olsun.

- a) Morfin, kokain ve milhlerinin imalini yalnız burada için ruhsat verilmiş olan müesseselere ve mahallere hasretmek yahut bu drog'ların imal edildiği müesseseler ve mahallere dair malûmat edinmek ve onların bir defterini tutmak;
- b) Morfin, kokain ve milhlerini imal, ithal, furuht, tevzi ve ihraç edenlerin hepsinin bu ameliyelere tevessül için bir ruhsat veya müsaadeyi haiz olmalarını yahut salâhiyet-tar mercilere bir resmî beyanname ita etmelerini talep etmek;
- c) Morfin, kokain ve milhleri imalâtının miktarlarını, ithalâtını, satışlarını, diğer her suretle terk ve devrini ve ihracatını, bu şahısların kendi defterleri üzerinde, kaydetmelerini talep etmek. Bu kaide tabip reçetelerine, kanunen müsaadeyi haiz olan eczaecuların yaptıkları satışlara bittabi tatbik olunmayacaktır.

Madde 11.

Âkit Devletler dahilî ticaretlerinde morfin, kokain ve milhlerinin, ruhsatlı olmayan eşhasa terk ve devrini yasak etmek için tedbirler ittihaz edeceklerdir. Meğer ki mevcut tedbirler zaten keyfiyeti tanzim etmiş olsun.

Madde 12.

Âkit Devletler vaziyetlerinin farklarını nazarı itibare alarak morfin, kokain ve milhlerinin ithalini ruhsatlı eşhasa hasretmeğe gayret edeceklerdir.

Madde 13.

Âkit Devletler kendi memleketleriyle müstemleke, müstamere ve icarlı arazilerinden diğer Âkit Devletlerin memleketleriyle müstemleke, müstamere ve icarlı arazilerine müteveccih morfin, kokain ve milhleri ihracatını ancak ithal den memleket kanun ve nizamlarında muayyen ruhsat veya müsaadeyi haiz eşhasa gönderilmek şartile yapılmasını temin edecek tedbirleri kabul etmeğe veya ettirmeğe gayret edeceklerdir.

Bu hususta her hükûmet, ihracatçı memleketler hükûmetlerine kendilerine morfin, kokain ve milhlerini ithal için ruhsatname veya müsaade verilmiş olan eşhasın cetvelini vakit vakit verebilecektir.

Madde 14.

Âkit Devletler morfin, kokain ve milhlerini imal, ithal, furuht veya ihraç hakkındaki kanun ve nizamları;

- a) Tıbbî afyona;
- b) 0,2 %den ziyade morfin yahut 0,1 % den ziyade kokaini havi (düsturî gayri düsturî afyon muzadı denilen devalar dahi dahil olduğu halde) bütün müstahzarata,
- c) Eroine, milhlerine ve 0,1 % den ziyade eroini havi müstahzaralara,

- 1 Morfin kokain ve milhlerinin her yemî mustakkıma yahut umumiyette tanınmış ilmi taharrirler neticesine göre mumasıl sunstimallere mahal verebilecek ve aynı muzır tesirleri mtac edilebilecek olan herhangi bir afyon kalıvısına tatbik edceklerdir

FASIL IV.

Madde 15.

Âkit Devletlerden Çin ile muahedeleri olanlar (Treaty Powers) Çin Hükümeti ile biltilat Çin arazisine olduğu gibi kendilerinin aksarı suk mu tamircilerine ve Çin de ısgal ettikleri ıearlı araziye dahi ham ve mustahzarı afyon, morfin, kokain ve milhlerinin ve kezalık bu mukavelemin 14 uncu maddesinde musarrah mevaddın kaçak olarak ithaline mını olmak için muktazı tedbirleri ittihaz edeceklerdir Çin Hükümeti de Çinde cıncı mustamirc ve ıearlı araziye afyonun ve yukarıda tasrih edilen diğeri maddelerin kaçıkılığını kaldırmak için mumasıl tedbirler ittihaz edeceklerdir

Madde 16

Çin Hükümeti kendi tebaası için morfin kokain ve milhlerinin ve bu mukavelemin 14 uncu maddesinde musarrah mevaddın satışı ve tevzını tanzim eden İspancıyanı kanunları vaz edecek ve bu kanunları Pekinde bulunan siyasî mümessilleri vasıtasile Çin ile muahit Hükümetlere tebliğ edileceklerdir Âkit Devletlerden Çin ile muahedeleri olanlar bu kanunları tetkik edecekler ve sayıları kabul gördükleri halde, Çinde ikamet eden tebaaları hakkında tatbik için muktazı tedbirleri ittihaz edeceklerdir

Madde 17.

Âkit Devletlerden Çin ile muahedeleri olanlar kendi ıearlı arazilerinde ve Çindeki settlement (Settlements) imtiyazlı yerlerinde afyon ıgmek itiyadını tahdit ve murakabe için muktazı tedbirler ittihazına ve Çin Hükümeti ile mutırafıkan henüz mevcudiyetini muhafaza edebilen afyonkes kahveleri yahut mumasıl muesseseleri ilgaya ve eğlence cvlerinde ve umumhanelerde afyon ıstimalını yasak etmeğci tesıbbus edileceklerdir

Madde 18

Âkit Devletlerden Çin ile muahedeleri olanlar kendi ıearlı arazilerinde ve Çinde settlement (Settlements) ve imtiyazlı yerlerinde henüz mevcudiyetini muhafaza edebilen ham ve mustahzar afyon furuhuna mahsus dukkânların adedini tedricen azaltmak için aynı maksat dahilinde Çin Hükümetinin ittihaz edeceği tedabır ile mutırafıkan filî tedbirler ittihaz edeceklerdir Âkit Devletler ıearlı arazilerinde ve «Settlement» ve imtiyazlı yerlerinde perakende afyon ticaretinin tahdidı ve murakabesi için muessı tedbirler ittihaz edeceklerdir Meğır ki mevcut tedbirler zaten keyfiyeti tanzim etmiş olsun

Madde 19.

Çinde posta subeleri olan Âkit Devletler gerek ham, gerek mustahzar afyonun ve morfin, kokain ve milhlerinin ve bu mukavelemin 14 uncu maddesinde musarrah diğeri mevaddın posta paketi şeklinde Çine gayrıkanunî olarak ithalını ve kezalık Çinin bir mahallinden diğeri mahalline bu

posta şubeleri vasıtasile gayrikanunî olarak münakalesini menctmek için müessir tedbirler ittihaz edeceklerdir.

FASIL V.

Madde 20.

Âkit Devletler ham afyonun, müstahzar afyonun, morfinin, kokainin ve milhlerinin gayrikanunî surette elde bulundurulmasını cezalandıran kanunlar ve nizamlar vazı, imkânını tetkik edeceklerdir. Meğer ki mevcut kanunlar ve nizamlar keyfiyeti zaten tanzim etmiş olsun.

Madde 21.

Âkit Devletler Felemenk Hariciye nezareti vasıtasile:

- a) Bu mukavelede musarrah mevadda müteallik olarak mevcut bulunan yahut mukavele- nin hükümlerine tevfikân vazedilen idarî kanunların ve nizamların metinlerini;
- b) Ham afyon ve müstahzar afyonun, morfin, kokain ve milhlerinin kezalik bu muka- velede musarrah diğer drog'ların ve milhlerinin yahut müstahzarlarının ticaretine müteallik ihşâî malûmat.

Teati edeceklerdir. Bu istatistikler mümkün mertebe mufassalan ve en kısa müddet zarfında ihzar ve tebliğ olunacaktır.

FASIL VI.

Nihaî hükümler

Madde 22.

Konferansta temsil edilmeyen Devletlerin bu mukaveleyi imza eylemeleri caizdir.

Bu maksatla, Felemenk Hükûmeti, konferansa iştirak eden Devletlerin murahhasları tarafından mukavelelerin imzası akabinde, konferansta temsil edilmeyen bütün Avrupa ve Amerika Devletlerini yani:

Arjantin Cümhuriyeti; Avusturya ve Macaristan; Belçika Bolivya; Brezilya; Bulgaristan; Şili; Kolombiya; Kostarika; Kûba Cümhuriyeti; Dan marka; Dominiken Cümhuriyeti; Hattı Üstüva Cümhuriyeti; İspanya; Yunanistan; Guatemala; Hayti Cümhuriyeti; Honduras; Lüksemburg; Meksika; Karadağ; Nikaragua; Norveç; Panama; Paraguay; Peru; Romanya; Salvador; Sırbistan; İsveç; İsveç; Türkiye; Uruguay; Venezuela düveli müttehidesini mukaveleyi La Haye de imza için lâ-zımgelen salâhiyeti kâmileyi haiz birer murahhas tayinine davet edecektir.

Konferansta temsil olunan devletlerin imzalarından sonra ilâve edilecek ve her imzanın tarihini gösterecek olan ayrı bir « konferansta temsil olmayan devletlerin imzaları zabıtnamesi » ile bu devletlerin imzaları asıl mukaveleyi teşhiz etmiş olacaktır.

Felemenk Hükûmeti her ay bütün mumzi devletlere her iltihak imzası hakkında malûmat verecektir.

Madde 23.

Butun devletler bizzat kendileri için olduğu gibi, mustamlekeleri mustamereleri ve mahmiyeleri ve ıcarlı arazileri için mukaveleyi yahut yukarıda tasrih edilen munzam mazbatayı imza ettikten sonra Felemenk Hukûmeti butun devletleri bu mazbata ile beraber mukaveleyi tasdika davet edecektir.

Davet edilen butun devletlerin imzaları 31 kanı muvvel 1912 tarihinde istihsal edilmemiş olduğu takdirde Felemenk Hukûmeti bu tarihte mumzı bulunan devletleri Lâhey'de tasdiknamelemin tevdi imkânını tetkik için murahhaslarını tayin eylemâğı vime derhal davet edecektir.

Tasdik mümkün olduğu kadar kısa bu muddet zarfında yapılacaktır ve Lâhey'de Hazine Nezaretine tevdi olunacaktır.

Felemenk Hukûmeti her ay mumzı devletlere bu muddet zarfında aldığı tasdiknameleri bildirecektir.

Butun mumzı devletlerin kendileri için olduğu gibi mustamere, mustemleke, mahmiye ve ıcarlı arazileri için tasdiknameleri Felemenk Hukûmeti tarafından alınır alınmaz, musarıleyh hukûmet te mukaveleyi tasdik eden Devletler tasdiknamelerin sonuncusunu aldığı tarihi isarı edecektir.

Madde 24.

Bu mukavle geçen maddenin sonuncu bendinde tasrih edildiği veçhile Felemenk Hukûmeti tarafından vakı olacak ısarıda zikredilen tarihten üç ay sonra meniyete girecektir.

Bu mukavle ile tasrih edilen kanunlar, nizamlar ve diğer tedbirler hakkında mukarredir ki bu hususta muktazi layihalar mukavlenin meniyete girmesinden itibaren en geç altı ay sonra kaleme alınacaktır.

Kanunların ve diğer hükümetleri tarafından vime bu altı aylık muddet zarfında ve her bulde bu muddetin mukazasını takip eden ilk üç mada kendi parlamentolarını yahut heyet-i tesviyeleme teklif edilecektir.

Bu kanunların ve nizamların ve tedbirlerin meniyete başladığı tarih Felemenk Devletinin teklifi üzerine Akıt Devletler arasında muttefikane kararlaştırılacaktır.

Bu mukavlenin tasdikına yahut gerek mukavlenin gerek bunun istilzam ettiği kanunların, nizamların tedbirlerin meniyete vazına dair meseleler zuhur ettiği takdirde, eğer başka vasıtalarla halledilemezse bu meseleler hakkında hemen bu itilaf elde edilmek üzere Felemenk Hukûmeti Akıt Devletleri La Haye de ıetuma edecek olan murahhaslarını tayin e davet edecektir.

Madde 25.

Akıt Devletlerinden biri tarafından bu muahednin feshi istenilirse, fesh, Felemenk Hukûmetine tahriri tebliğ edilecek ve musarıleyh Hukûmeti tarafından da dıcrakap bu tebliğin musaddak bir sureti, hangi tarihte alındığı bildirilmekle beraber diğer butun Devletlere ihbar edilecektir.

Fesh ancak bunu tebliğ eden Devlet hakkında ve tebliğin Felemenk Hukûmetine vusulunden bir sene sonra hukmünü ıera edecektir.

Tasdikanılmakal murahhasını bu mukavlenin imzacı mıslerinden.

Felemenk Hukûmetinin Hazine civarında mahfuz kalmak ve musaddak suretleri kontrastı temsil edilmiş bulunan butun Devletlere sıyası tarık ile tevdi olunmak üzere La Haye de 1912 kanu nusanısının 23 unde tek bu nusha olarak tanzim edilmiştir.

Almanya için

F. de Muller, Delbruck, Gruenewald

Amerika düveli müttahidesi için:

Charles H. Brent, Hamilton Wright, Henry J. Finger.

Çin için:

Liang Cheng.

Fransa için:

H. Brennier,

(Fransa mahmiyeleri hakkında muhtemel ayrı ve hususi bir tasdik yahut fesih kaydı ihtirazisile).

Büyük Britanya için:

W. S. Meyer, W. G. Max Müller,

William Job Collins,

(Aşağıdaki beyanat kaydı ihtirazisile).

Bu mukavele Haşmetlû Britanya Kırallık Hükûmeti tarafından tasdik olunduğu takdirde mezkûr mukavelelerin maddeleri İngiliz Hint İmparatorluğuna, Seylana, boğazlar müesseselerine, Hong - Kong'a, Wei - hai - Wei'a her noktâ nazarından Büyük Britanya ve İrlânda müttahit kırallığına tatbik olunduğu tarzda tatbik edilecektir.

Fakat Haşmetlû Britanya Kırallık Hazretlerinin Hükûmeti, Kırallık yukarıda tasrih edilmiş olanlardan başka her birdominyonu, tâbiyası, veya mahmiyesi için mezkûr mukaveleyi ayrıca imza yahut feshetmek hakkını muhafaza eder.

İtalya için:

G. de la Tour Calvello.

Japonya için:

Aimaro Sato, Tomoe Takagi, Kotaro Nishizaki.

Felemenk için:

J. T. Cremer, C. Th. Van Deventer, A. A. de Jongh, J. G. Scheurer.

İran için:

Mirza Mahmut Han.

(15, 16, 17, 18, 19 uncu madde «İranın Çin ile muahedesi bulunmadığı cihetle» ve 3 üncü maddenin (A) fıkrası kaydı ihtirazisile).

Portekiz için:

Antonio Maria Bartholomeu Ferreira.

Rusya için:

A. Savinsky.

Siyam için:

Akharaj Varadhara,

Wm. J. Areher.

(Siyamın Çin ile muahedesi bulunmadığı cihetle «15, 16, 17, 18, 19 uncu maddeler kaydı ihtirazi altında»).

Büyük Britanya için:

(Büyük Britanya murahhaslarının imzası hızasında irat edilen kaydı ihtirazi mucibince Haşmetlû Britanya Hükûdarının La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi vazrülümza bu mukaveleyi atideki dominyonlar, müstamereler, tâbialar ve mahmiyeler için imza eylediğini beyan eyler:

«Kanada, Arzı cedit, Yeni Zelânda, Brunei, Kıbrıs, Şarkî Afrika mahmiliği, Falkland adaları, Malezya mahmiliği, Gambiya, Cebelittarık, Aaltın sahil, Ja-

maik, Johor, Kedah, Kelantan, Perlis, Trengganu, Malta, Şimalî Nijerya, Şimalî Borneo, Nyaslanda, Ste. Héléne, Serawak, Seychelles, Somaliland, Cenubî Nijerya, Trinidad, Uganda. »)

Alan Johnstone 17 kânunuevvel 1912.

Ve kezalik Fiji müstemlekesi için :

Alan Johnstone 27 şubat 1913.

Ve Sierra Leon müstemlekesi, Gilbert, ve Ellis mahmiliği ve Salomon adaları mahmiliği için :

Alan Johnstone 22 nisan 1913.

Ve Avustralya Commonvealth Hükûmeti için :

Alan Johnstone 25 haziran 1913.

Ve bahamas adaları ile Windward adalarının üç müstemlekesi « yani Grenadet, St. Lucie ve St. Vincent » için :

Alan Johnstone 14 teşrinisani 1913.

KONFERANSTA TEMSİL EDİLEN DEVLETLERİN İMZA PROTOKOLU

Kostarika için :

Manuel M. de Peralta 25 nisan 1912.

Meksika için :

F. Gamboa 15 mayıs 1912.

Guatemala için

José M. Lardizabal 17 haziran 1912.

Belçika için :

Alb. Fallon 18 haziran 1912.

(Belçika kongosu hakkında iltihak yahut fesih kaydi ihtirazisi ile)

Lüksemburg için :

Alb Fallon. 18 haziran 1912.

Panama için :

J. A. Jumenez. 19 haziran 1912.

Hattı Üstüva için :

Victor M. Rendon. 2 temmuz 1912.

Honduras için :

Jalhay 5 temmuz 1912.

Salvador için :

Arturo R. Avila 30 temmuz 1912.

Hayti için :

Dr. A. Riboul Pescay. 21 ağustos 1912.

Venezuela için :

Santos A. Dominici. 10 eylül 1912.

- Brezilya için :
Graça Aranha. 16 teşrinievvel 1912.
- Arjantin için :
Alejandro Guesalaga. 17 teşrinievvel 1912.
- İspanya için :
Jose de lâ Rica y Calvo 23 teşrinievvel 1912.
- Dominiken Cümhuriyeti için :
Eliseo Grullon. 12 teşrinisani 1912.
- Paraguay için :
Enrique Oostendorp. 14 kânunuevvel 1912.
- Danimarka için :
J. G. de Grevenkop Castenskjold. 17 kânunuevvel 1912.
- Danimarka, İslânda ve Danimarka Antilleri için.
- Kolombiya için :
İgnacio Gutierrez - Ponce 15 kânunusani 1913.
(Kolombiya heyeti teşriyesi tarafından tasdik kaydı ihtirazisi ile)
- Kûba Cümhuriyeti için :
Arturo Padro 8 mayıs 1913.
- Bolvyâ için :
Macario Pınilla 4 haziran 1913.
- Şili için :
Jorge Huneeus. 2 temmuz 1913.
- Nikaragua için :
Simon Planas Suarez, 18 temmuz 1913.
- Peru için :
Manuel Alvares Calderon. 24 temmuz 1913.
- İsveç için :
F. de Klercker, 27 ağustos 1913.
(Beyanatı atıye kaydı ihtirazisi ile: İsveçte afyon imal olunmadığından İsveç Hükûmeti şimdiki halde müstahzar afyon ithalini men ile iktifa edecektir. Fakat aynı zamanda müşarileyh Hükûmet eğer tercübeten lüzumu tahakkuk ederse mukavelenin 8 inci maddesinde tasrih edilen tedbirleri ittihaz hazırladığını beyan eder.)
- Norveç için :
G. F. Hagerup. 2 eylül 1913.
- Karadağ için :
H. Mendes da Costa. 22 kânunuevvel 1913.
(Aşağıdaki beyanat kaydı ihtirazisi ile: Karadağda afyon ne imal ne de istih-sal olunmadığından Karadağ Hükûmeti Kıraliyesi şimdilik müstahzar afyon ithalini men ile iktifa edecektir. Fakat aynı zamanda müşarileyh Hükûmet ter-cübeten lüzumu tahakkuk ederse mukavelenin 8 inci maddesinde tasrih edilen ted-birleri ittihaz hazırladığını beyan eder.)

Romanya için:

C. M. Mitileneu.

27 kânunuevvel 1913.

İsviçre için:

(Bu mazbatayı, tasdik kaydı ihtirazisi ile, imza ederken vaziülümza, mukavelenamede tesbit edilen müddet zarfında lâzım olan kanunî hükümleri vazetmek kendi Hükûmeti için gayrimümkün olduğunu beyan eder.)

Carlin

29 kânunuevvel 1913.

Bulgaristan için:

Stancioff

2 mart 1914.

Uruguay için:

Alberto Guani

9 mart 1914.

PROTOKOL

25 haziran 1914

İkinci konferans tarafından izhar olunan 3 numaralı temenni mucibince, Felemenk Hükûmeti tarafından davet edilen üçüncü beynelmilel afyon konferansı 15 haziran 1914 de La Haye'de, Palais des Comtes da iğtima etmiştir.

Aşağıda isimleri zikredilen Hükûmetler konferansa iştirak etmişler ve bunun için aride gösterilen Murahhasları tayin cylemişlerdir.

Almanya:

Bilfiil müşaviri has, La Haye fevkalâde Murahhası ve orta elçisi delege M. Félix de müller,

Amerika düveli müttehidesi:

Viyana başşebenderi delege M. Charles Denby,

Arjantin Cümhuriyeti:

Buenos Ayres Tıp fakültesi fahrî profesörü, Arjantin ordusu Sıhhiye dairesi umumî müfettişi delege Dr. François de Veyga,

Belçika:

La Haye fevkalâde Murahhası ve orta elçisi delege Baron Albrik Fallon,

Brezilya düveli müttehidesi:

La Haye fevkalâde Murahhası ve orta elçisi, delege M. Jose Pereira, da Graça Aranha,

Şili:

Brüksel ve La Haye fevkalâde Murahhası ve orta elçisi, delege M. Jorje Hunoeus,

Çin:

La Haye fevkalâde Murahhası ve orta elçisi, delege M. Yen Hui - Ch'ing,
La Haye fevkalâde Murahhası ve orta elçisi, delege T'ang Tsai - Fou,

Danimarka :

Brüksel ve La Haye mukim elçisi delege M. J. J. de Grevenkop Castenskjold,

Dominiken Cümhuriyeti :

Fevkalâde murahhas ve orta elçi, delege Dr. José Lamarche,

Hattı üstüva :

Brüksel maslahatgüzarı, delege M. Miguel A, Seminario,

İspanya :

La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege D. Fernando Osorio y Elola,

Fransa :

La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. Marcellin Pellet,

Büyük Britanya :

Büyük elçilik müsteşarı, Budapeşte başşehbenderi, delege M. William Grenfell Max Müller C. B. M. V. O: sabık Londra belediye meclisi reislerinden, delege Sır William J. Collins, K. C. V. O. M. D., F. R. C. S.

Guatemala :

Paris ve La Haye maslahatgüzarı, delege M. José Maria Lardizabal,

Hayti :

La Haye maslahatgüzarı, delege M. Stenio Vincent,

İtalya :

La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi M. Komte Joseph Sallier de la Tour. Duc de Calvello,

Japonya :

La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. Aimaro Sato,

Lüksemburg :

Belçikanın La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. Baron Albéric Fallon,

Meksika düveli müttehidesi :

Brüksel ve La Haye fevkalâde murahhas ve orta elçisi delege M. Carlos Pereyra,

Karadağ :

Amsterdam başşehbenderi delege M. H, Mendes da Costa,

Felemenk :

Sabık müstemlekât nazırlarından, sabık Felemenk ticaret şirketi reislerinden, ayan meclisi azasından baş delege M. J. T. Cremer, Mebusan meclisi azasından, delege Dr. C. Th. Van Deventer. Sabık müfettişi umumilerden, Felemenk Hindistanı ticaret idaresi âmiri, Horn Şhremine delege M. A. A. de Jongh,

İran :

La Haye maslahatgüzarı, delege Mirza Mahmut Han,

Portekiz :

La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. Antonio Maria Bartholomeu, Ferreria. Sabık müstemlikât valilerinden, müstemlikât nezareti delegesi kumandan M. A. A. Sanches de Miranda.

Romanya :

La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. Charles M. Mitilineu,

Rusya :

La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. A. Swetchine.

Siyam :

Londra ve La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. Phya Sudham Maitri,
Londra ve La Haye elçiliği müsteşarı M. C. F. de William J. Archer,

İsveç :

Brüksel ve La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. C. F. de Klereker,

İsviçre :

Londra ve La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. G. Carlin,

Uruguvay :

Brüksel ve La Haye fevkalâde murahhası ve orta elçisi, delege M. Alberto Guani,

Venezuellâ düveli müttehidesi :

Paris elçiliği birinci kâtibi, delege Dr. Esteban Gil Borges,

1914 senesi haziranın 15 inden 25 ine kadar aktedilen bir sıra içtimalarda, ikinci konferans tarafından 3 numarada münderiğ temenni ile kendisine muhavvel meseleyi konferans tetkik ettikten sonra :

A) Atideki mütaleaları serdetmiştir :

- 1 - 23 üncü maddenin 1 inci fıkrası mucibince, davet edilen bazı Devletlerin mukaveleyi henüz imza etmemiş olmaları mâni addedilmeyerek, 23 kânunusani 1912 tarihli beynelmilel afyon mukavelesi meriyete konabilir,
- 2 - Mukavelenin bütün mümzi Devletler beyninde meriyete girmesi, mukaddema imza etmiş olan Devletler ile mukaveleye iltihak etmek niyetinde olduklarını bildirmiş olanların mukaveleyi tasdik ettikleri zaman vaki olacaktır. Mukavelenin meriyete girmesi tarihi 24 üncü maddenin 1 inci fıkrasile tesbit olunan tarih olacaktır.
- 3 - Konferans tarafından tayin edilecek bir tarihte bütün mümzi Devletler henüz tasdiknamelerini tevdi etmemişler ise, o tarihte tasdiknameleri tevdi edilmiş olan mümzi Devletler için mukaveleyi meriyete koymak caiz olacaktır. Bu tarihten sonra tasdiknamelerini peyderpey tevdi edecek olan mümzi Devletler dahi aynı salâhiyeti haiz olacaklardır.
- 4 - 3 rakamında gösterilen tarih 31 kânunuevvel 1914 tür.
- 5 - Mukaveleye iltihak etmek imkânı onu henüz imza etmemiş olan Devletler için baki kalacaktır.

B - Şu kararı vermiştir :

3 rakamında gösterilen salâhiyeti kullanmağa hazır bulunan Devletlerin mukaveleyi meriyete koymak hakkındaki niyetlerini beyan etmeleri için La Haye'de bir mazbata açılacaktır.

Felemenk Hariciye Nazırı Hazretleri konferans tarafından müttefikân izhar olunan arzuyu tatminen imzalar için açık olan bu mazbatayı tanzim ettirmeğe muvafakat etmiştir.

C - Atideki kararı müttefikân kabul etmiştir :

Mukavelenin mümkün olduğu kadar erken meriyete girmesi için, konferans Felemenk Hariciye Nazırı Hazretlerini mukaveleyi tasdik etmemiş ve tasdik etmek niyetinde olduklarını da beyan eylememiş olan mümzi Devletler nezdinde müşarileyhim devletleri tasdiknamelerini pek kısa bir müddet zarfına tevdi hazır bulduklarını beyana sevk ve imale etmek üzere konferans namına acil ve hürmetkâr bir teşebbüste bulunmağa davet eder.

Tasdikan ilmekal murahaslar bu mazbatayı imza etmişlerdir. Felemenk Hükümetinin Hazinei evrakında mhafuz kalmak ve musaddak suretleri mümzi ve gayrimümzi Devletlere siyasî tarikle tevdi edilmek üzere La heya'de 25 haziran 1914 de tek bir nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Almanya için:

F. de Müller.

(18 haziran 1914 tarihli reylerine atfı nazar etmekle beraber)

Amerika Düveli Müttehidesi için:

Henry Van Dyke, Chas. Denby.

Arjantin Cümhuriyeti için:

Franc de Veyga.

Belçika için:

Bn. Alb. Fallon.

Brezilya Düveli Müttehidesi için:

Graça Aranha.

Şili için:

Çin için:

W. W. Yen.

Ts. F. T'ang.

Danimarka için:

W. Grevenkop Canstenskjold.

Dominiken Cümhuriyeti için:

Hattı Üstüva için:

İspanya için:

Fernando de Osorio

Fransa için:

Marcellin Pellet.

Büyük Britanya için:

W. G. Max - Müller.

Willam Job Collins.

Guetamala için:

José M. Lardizabal.

Hayti için:

İtalya için:

S. de la Tour Calvello

Japonya için:

Aimaro Sato.

Lüksemburg için:

Bn. Alb. Fallon.

Meksika Düveli Müttehidesi için:

Carlos Pereyra.

Karadağ için :

H. M. Mendes da Costa.

Fellemenk için :

J. T. Cremer.

C. Th. Van Deventer.

A. A. de Jongh

İran için :

Mirza Mahmut.

Portekiz için :

Antonio Maria Bartholomeu Ferreira.

A. A. Sanches de Miranda.

Romanya için :

C. M. Mitilieu.

Rusya için :

A. Swetchine.

Sıyam için :

Phya Sudham Maitri Wm. J. Archer.

İsveç için :

F. de Klercker.

İsviçre için :

Carlin

Uruguvay için :

Venezüellâ Düveli müttehidesi için :

E. Gil Borges.

CENEVRE AFYON MUKAVELENAMESİ

12 şubat 1925

Arnavutluk, Almanya, Avusturya, Belçika, Brezilya, Britanya İmparatorluğu, Kanada, Avustralya, Cenubî Afrika ittihadı, Yeni Zelanda, İrlanda serbest devleti ve Hindistan, Bulgaristan, Şili, Kûba, Danimarka, İspanya, Fransa, Yunanistan, Macaristan, Japonya, Letonya, Lüksemburg, Nikaragua, Holanda, İran, Lehistan, Portekiz, Yugoslavya, Sıyam, Sudan, İsviçre, Çekoslovakya, Uruguay.

Âkit Devletler tarafından 23 kânunusani 1912 tarihli La Haye mukavelenamesi ahkâmının tatbiki pek mühim neticeler vermiş olduğu, maahaza kaçakçılığın ve işbu mukavelenamede mevzubahs mevât suiistimalinin elan vâsi miikyasta devam etmekte bulunduğunu nazarı itibara alarak;

Bu maddeler kaçakçılığın ve suiistimalinin filen men edilebilmesi ancak işbu maddelerin istihsal ve imalini daha müessir bir surette tenkis etmek ve beynelmilel ticaret üzerinde işbu muahdede

derpiş edilen nezaret ve murakabeden daha sıkı bir nezaret ve murakabe icra eylemekle kabil olacağına kani olarak;

Bahse mevzu mukavelenamede istihdaf edilen gayeye vusul ve anın ahkâmını itmam ve takviye eylemek maksadile yeni tedabir ittihazını arzu eyleyerek;

İşbu tenkis ve murakabenin bileümle Âkit tarafların iştiraki meselesini istilzam eyleyeceğini müdrik bulunarak;

Alâkadar Devletlerin müttehiden bu insanî gayrete iltihak edeceklerinden emin bulunarak;

Yüksek Âkit taraflar bu hususta bir mukavelename aktine karar vermişler ve murahhasları olarak:

Arnavutluk Yüksek Meclisi reisi:

M. B. Blinishti, Milletler Cemiyeti nezdinde Arnavutluk Heyeti kitabeti müdürü.

Alman Reisicümhuru:

M. H. von Eckardt, Fevkalâde murahhas ve orta elçi.

Avusturya Reisicümhuru:

M. Emerich Pflügl, Orta elçi, Avusturya Federal Hükûmetinin Akvam Cemiyeti nezdinde murahhas.

Belçika Kırallık Hazretleri:

M. Fernand Peltzer, Avusturyanın Bern sefiri,
Dr. Ferdinand de Myttenaere, Eczacı başmüfettişi.

Brezilya Reisicümhuru:

Dr. Humberto Gotuzzo, Rio de Janeiro Emrazi aklıye hastanesi baştabibi,
Dr. Pedro Pernambuco, Rio de Janeiro Darülfünunu profesörlerinden.

İngiltere ve Dominyonları Kırallık, Hindistan İmparatoru:

Sir Malcolm Delevingne, K. C. B. Müsteşar muavini.

Kanada Dominyonu için:

R. Dandurand, Âyandan ve Akvam Cemiyeti nezdinde murahhas.

Avusturalya Cümhuriyeti için:

M. M. L. Shepherd, I. S. O., İngiltere Hükûmeti nezdinde Avusturalya resmî kâtibi.

Cenubî Afrika İttihadı için:

M. J. S. Smit, İngiltere Hükûmeti nezdinde Yüksek Komiser.

Yeni Zelânda Dominyonu için:

Sir James Allen K. C. B. İngiltere Hükûmeti nezdinde Yüksek Komiser.

İrlânda Serbest Hükûmeti için:

M. Michael Mac White, İrlânda Hükûmetinin Akvam Cemiyeti nezdinde murahhası.

Hindistan için:

M. R. Sperling, İngilterenin Bern Sefiri.

Bulgaristan Kırallık Hazretleri:

M. Dimitri Mikoff, Bulgaristanın Bern Maslahatgüzarı.

Şili Reisicümhuru:

M. Emilio Bello - Codesido, Büyük elçi, Cemiyeti Akvam nezdinde Heyeti murahhasa reisi.

Kûba Reisicümhuru:

M. Aristides de Agüero y Bethencourt, Fevkalâde murahhas ve orta elçi (Alman ve Avusturya Reisicümhurları nezdinde).

Danimarka Kralı Hazretleri:

M. A. Oldenburg, İsviçre Federal Hükûmeti nezdinde Fevkalâde murahhas ve orta elçi, Danimarka Hükûmetinin Akvam Cemiyeti murahhası.

İspanya Kralı Hazretleri:

M. E. de Palacios, İsviçre Federal Hükûmeti nezdinde fevkalâde murahhas ve orta elçi.

Fransa Reisicümhuru:

M. G. Bourgois, Fransa konsolosu;
M. A. Kircher, Hindîçini rejisi ve Gümrükler direktörü.

Yunanistan Reisicümhuru:

M. Vassili Dendramis, İsviçre maslahatgüzarı.

Macaristan Naibi Hükûmeti:

Dr. Zoltân Baranyar, Akvam Cemiyeti nezdinde heyeti kitabet müdürü.

Japonya İmparatoru Hazretleri:

M. S. Kaku, Tayvan sabık valii umumisi;
M. Yotaro Sugimura, Büyük elçilik müsteşarı, Japonyanın Akvam Cemiyeti nezdinde heyeti kitabet müdür muavini

Letonya Reisicümhuru:

M. W. G. Salnais, Basireti içtimaiye nazırı.

Lüksemburg Gran - Düşesi Hazretleri:

M. Charles Vermaire, Cenevrede Lüksemburg konsolosu.

Nikaragua Reisicümhuru:

M. A. Sottile, Cenevrede Nikaragua konsolosu, Akvam Cemiyeti nezdinde daimî murahhası.

Felemenk Kraliçesi Hazretleri:

M. W. G. Van Wettum, Akvam Cemiyeti afyon ve diğerk muzur mevat istişarî komisyonu azasından.
Dr. J. B. M. Cebergh, Sıhhiye başmüfettişlerinden;
M. A. D. A. de Kat Angelino, Felemenk Hindistanında Çin işleri kâtibi.

İran Şahı Hazretleri:

Prens Mirza Riza Han Erfauddevle, Büyük elçi, Akvam Cemiyeti nezdinde murahhas.

Polonya Reisicümhuru:

Dr. W. Chodzko, Eski Sıhhiye nazırı, Beynelmilel umumî sıhhat ofisinde Polonya Hükûmeti murahhası.

Portekiz Reisicümhuru:

M. Bartholomeu Ferreira, İsviçre Federal Hükûmeti nezdinde fevkalâde murahhas ve orta elçi;
Dr. Rodrigo J. Rodrigues, Makao valisi.

Sırp, Hırvat ve Sloven Kralı Hazretleri:

M. M. Yovanovitch, İsviçre Federal Hükûmeti nezdinde Fevkalâde murahhas ve orta elçi, Akvam Cemiyeti nezdinde daimî murahhas.

Siyam Kralı Hazretleri:

Prens Damras, Felemenk maslahatgüzarı.

Sudan Valii umumisi:

Sir Wasey Sterry, C. B. E., Sudan Hükûmeti Hukukî kâtibi.

İsviçre Reiscumhuri:

M. Paul Dimcheit, Orta elçi, İsviere Federal Hukûmeti Haricî isler subesi mudirü

Çekosllovakya Reiscumhuri:

M. Ferdinand Veverka, İsviçre Federal Hukûmeti nezdinde Fevkalâde murahhas ve orta elçi, Cemiyeti Akvam nezdinde daimî murahhas.

Uruguay Reiscumhuri:

M. Emique E. Buero, İsviçre Federal Hukûmeti nezdinde fevkalâde murahhas ve orta elçi.

Muşarıleyh murahhaslar usulüne muvafık görülen salâhiyetnamelerini yekdiğerine tebliğ ettikten sonra aşağıdaki ahkâmı kararlaştırmışlardır

FASIL I.

Tari ler

Madde 1.

Bu mukavelemin tatbıkı maksadile Âkıtler atıdaki tarifleri münasıp gormüşlerdir:

Ham afyon — Morfin muhteviyatı ne olursa olsun hashas (*Papaver somniferum* L) mahfaza larından istihsal edilmiş ve paketlenmesi ve naklı için lâzımgelen amcliveden başka bu amelive gormemiş olan kendi kendine mutchassısı usareye ham afyon denir

Tıbbî afyon — Tıbbî istimale yarayacak şekle gelmesi için lâzımgelen istihzarata tâbî tutulmuş, ve toz veya granule halinde veyahut kodeksin gösterdiği luzuma nazaran tesirsiz maddelerle karışmış şekilde olan afyona tıbbî afyon denir

Morfin — ($C_{17} H_{19} NO_3$) kimya düsturuna uygun olan afyonun başlıca cevheri müessirine (*Morphine*) denir.

Diasetilmorfin — ($C_{21} H_{23} NO_2$) — (*Diamorphine, Héroine*) kimyevî düsturuna uygun olan eisme (*Diacétylmorphine*) denir.

Koka yaprağı — (*Eryroxylacées*) fasilesinden (*Erythroxyton Coco Lamarek*), (*Erythroxyton no granatense*) ve (*Hieronymus*) (*Morris*) ve bunun muhtelif einslerinin veya aynı fasilenin diğeri nevilinin yapraklarına koka yaprağı denir ki bu yapraklardan gerek doğrudan doğruya ve gerekse kimyevî tahavvullerle (*Cocaine*) istihsal olunabilir

Ham kokam — Koka yapraklarından doğrudan doğruya veya bilvasita istihsal olunup (*Cocaine*) istihzarına yarayan butun mahsulâta (*ham kokam*) denir

Kokam — ($C_{17} H_{21} NO_4$) kimyevî düsturuna malik olup 20 % de kloroformda mahlûl halinde bulunan *Levojin* (*Benzoylcegonine*) nin metil eterine (*Cocaine*) denir ($[a]_D^{20} = - 76^{\circ} 4$)

Eegonine. — ($C_9 H_{15} NO_3 H_2 O$) kimyevî düsturuna malik olan (*Eegonine lévogyre*) e ve sanayide bu cismin tekrar meydana çıkarılmasına yarayan butun müştakkatına (*Eegonine*) denir. (*Mahlûl* halinde 5 % « $[a]_D^{20} = - 45^{\circ} 6$ »)

Hint kenevirı — Her hangi isimle ticarete çıkarılırsa çıkarılmı reçinesi çıkarılmamış olan (*Cannabis sativa* L) nebatının kurumuş uzvu te'nislerle çiçeklenmiş veya meyvalanmış mezherlerine (*Hint kenevirı*) denir.

FASIL II.

Ham afyonun ve koka yaprağının dahili murakabesi

Madde 2.

Âkit Devletler ham afyonun istihsal ve tevzi ve ihracı üzerinde müessir bir murakabe temin etmek için, eğer şimdiye kadar neşretmemişlerse kavanin ve nizamât neşrini deruhde ederler. Âkit Devletler icabı hal nisbetinde 1912 La Haye mukavelenamesi ve işbu mukavelenamenin birinci maddesi mucibince keyfiyet hakkında neşretmiş olacakları kavanin ve nizamâtı zaman zaman tekrar tetkika tâbi tutup takviye etmeyi kezalik taahhüt ederler.

Madde 3.

Âkit taraflar şeraiti ticariyeleri arasındaki farkı nazarı itibara alarak ham afyon veyahut koka yaprağı ihracatına tahsis edecekleri şehir, liman ve sair mahallerin adedini de taahhüt edeceklerdir.

FASIL III.

Mamul eczanın dahili murakabesi

Madde 4.

Bu fasıl ahkâmı berveçhi ati mevât hakkında tatbik olunacaktır:

- a) Tıpta müstamel afyon,
- b) Ham kokain ve cegonin,
- c) Morfin, diyasetil morfin, Kokain ve bunların mütekabil emlâhı,
- d) Anti opium tesmiye olunan mualecat dahil dahil olmak üzere % 2 den fazla morfini ve % 1 den fazla kokaini ihtiva eden, eczahane dahil ve baricinde tertip edilen, bileümle müstahzarat
- e) Diyasetil morfin ihtiva eden her türlü mustahzarat
- f) Hint kenevirinin Calinosî (Galén que) istihzaratı (extrait hulâsa (teinture) ruh
- g) Onuncu maddeye tefîkan işbu mukavelenamenin tatbik olunabileceği sair uyuşturucu maddeler.

Madde 5.

Âkit taraflar işbu fasılın mabihüttatbik olduğu mevaddın emâl, ithal, satış, tevzi, ihrac ve istimalını yalnız tıbbî ve fennî hususlara hasıtmek için müessir kavanin ve nizamât istar edeceklerdir. Mezkûr mevaddın başka bir maksatla kullanılmasını men için yekdiğerile teşriki mesar eyleyeceklerdir.

Madde 6.

Âkit taraflar bu fasılın mabihüttatbik olduğu mevaddı emâl, ithal, fûruht, tevzi ve ihrac edenlerle bu eşhasın icrayi sanat ve ticaret ettikleri binaları da kontrol edeceklerdir. Bu hususta Âkit

taraflar :

- a) 4 b) c) g) Maddesinde istihdaf edilen mevaddın imalini yalnız bunun için ruhsat verilmiş olan müesseseler ve mahallere hasredeceklerdir.
- b) Mezkûr mevaddı imal, ithal, fûruht, tevzi ve ihraç edenlerin cümlesinden bu gibi muamelâta tevessül edebilmeleri için bir müsaade veya ruhsatı haiz bulunmalarını isteyeceklerdir.
- c) Mevzubahis maddelerin mamul miktarlarını ithalâtını, ihracatını, satışlarını ve her hangi diğ̈er bir suretle devrû farağlarını ş̈u şahısların kendi defterlerine kayıt ve tesbit etmelerini talep edeceklerdir. Bu kaide doktorlar tarafından tevzi edilen miktara, doktor reğetesi üzerine kanunen müsaadeyi haiz eczacıların yaptıkları satışlara, her defasında reğeteler doktor veya eczacı tarafından usulü dairesinde muhafaza edildiğ̈i takdirde, behemehal tatbik olunmayacaktır.

Madde 7.

Âkit taraflar, dahilî ticaretlerinde, bu faslın mabihüttatbik olduğu maddelerin ruhsatı haiz olmayan eşhasa devrû ferağını veya bunlar tarafından hıfzını menetmek için tedbirler ittihaz edeceklerdir.

Madde 8.

Milletler Cemiyetinin hıfzıssıhha komitesi rapor ve fikrini almak üzere, Paris beynelmilel umumî hıfzıssıhha ofisinin daimî komitesine meseleyi arzettikten sonra bu fasılda istihdaf olunan uyuşturuucu mevaddı havi bazı müstahzaratı mürekkep bulunduğu tıbbî mevaddın mahiyeti itibarile ve bunların amelî bir tarzda uyuşturuucu mevat istihsaline gayrimüsait bulunması hasebile zehirlenme iptilâsına sebebiyet vermeyeceğ̈ini müşahede edince işbu müşahedeyi Akvam Cemiyeti Meclisine bildirecektir. Mephus müstahzaratı işbu mukavele rejiminden hariç bırakacak olan bu müşahedeyi meclis âkit taraflara bildirecektir.

Madde 9.

Her âkit taraf, eczacılara müstaceliyet halinde ilâç olarak hemen istimal edilmek üzere eczanelerde tertip edilen berveğ̈i atı afyonlu müstahzaratı kendiliklerinden ahaliye ita etmeğ̈e mezuniyet verebilirler. Teinture (d'Opium (afyon ruhu) laudanum de Sydanham, poudre de Dover (Dover tozu). Bununla beraber bu halde ita edilebilecek azamî miktarın tıbbî afyondan 25 gramdan fazla ihtiva etmemesi icap eder, ve eczacı defterlerine, 6 mer C. maddesine tevfikân ita eylediğ̈i miktarı kaydetmeğ̈e mecburdur.

Madde 10.

Milletler Cemiyeti hıfzıssıhha komitesi mütaleasını ve raporunu almak için Paris Beynelmîlel umumî hıfzıssıhha ofisi daimî komitesine meseleyi arzettikten sonra işbu mukavelenin mabihüttatbik olmadığı bileümle uyuşturuucu maddelerin, mümasil suüstimmallere müsait bulunduğ̈unu ve mukavelenin bu faslmda istihdaf edilen mevat kadar muzır tesirat icra edebileceğ̈ini müşahede ettiğ̈i takdirde hıfzıssıhha komitesi Milletler Cemiyeti Meclisini haberdar edecek ve kendisine işbu mukavelenâme ahkâmının bu madde hakkında tatbik edilmesini tavsiye eyleyecektir.

Milletler Cemiyeti Meclisi tavsiyeyi Âkit taraflara tebliğ edecektir. Tavsiyeyi kabul edecek her Âkit taraf bu kabulü milletler cemiyeti umumî kâtipliğ̈ine bildirecek ve umumî kâtiplik Âkit

tarafları keyfiyetten haberdar edecektir.

İşbu fıkralarda istihdaf edilen tavsiyeyi kabul eyleyecek olan salifüzzikir Âkit taraflar beyin-
 lerindeki münasebatta, mevzubahis madde hakkında işbu mukavele ahkâmını derhal tatbik edebi-
 leceklerdir.

FASIL IV.

Hint keneviri

Madde 11.

1 - Âkit taraflar Hint keneviri ve bundan ihraç edilen reçineye tatbik edilecek işbu mukavelenin 5
 inci faslı ahkâmına ilâveten:

- a) Hint kenevirinden ihraç edilmiş olan reçine ve esasî reçine olan umumiyetle müs-
 tamel müstahzaratın (haşhaş, esrar, sırta ve janba) istimalini meneden memle-
 ketlere ihracını menetmeği ve ihracata müsaade edildiği takdirde ithal eden mem-
 leketin hükûmeti tarafından verilmiş ve ithalâtın şehadetnamede tevsik edilen
 maksat için tasvip edildiğini ve reçine yahut mevzubahis müstahzaratın tekrar
 ihraç edilmeyeceğini müsbit bir hususî ithalât şehadetnamesinin ibrazını istemeği;
- b) Hint keneviri hakkında işbu mukavelenamenin 13 üncü maddesinde istihdaf edilen
 ihracat müsaadenamesini vermeden evvel, ithalâtı memleket hükûmeti tarafından
 verilen ve ithalâtın tasvip edildiğini ve munhasıran tıbbî ve fennî istimale tahsis
 edilmiş bulunduğunu tasdik eden hususî bir ithalât şehadetnamesi istemeği taah-
 hüt ederler.

2 - Âkit taraflar, Hint keneviri ve bilhassa reçinenin gayrimeşru beynelmilel ticaretini menedecek
 mahiyette müessir murakabe icra edeceklerdir.

FASIL V.

Beynelmülel ticaretin murakabesi

Madde 12.

Her Âkit taraf, bu mukavelenamenin mabihüttatbik olduğu mevattan her hangi birinin her defa-
 kî ithalât için ayrı bir ithalât müsaadesi talep edecektir. Bu müsaadename ithal edilecek miktar
 ile ithalât ve ihracatçının isim ve adreslerini irae edecektir.

İthalât müsaadesi ithalâtın icra edilmesi lâzımgelen mühleti zikredecektir; ithalâtın müteaddit ir-
 salâтта yapılmasını kabul edebilecektir.

Madde 13.

1 - Her Âkit taraf bu mukavelenamenin mabihüttatbik olduğu mevattan her hangi birinin her de-
 faki ihracatı için ayrı bir ihracat müsaadesi talep edecektir. Bu müsaade ihraç edilecek miktar ile
 ihracat ve ithalâtçının isim ve adreslerini irae edecektir.

2 - Âkit taraf bu ihracat müsaadesini vermeden evvel ihraç maddesini isteyen şahıs yahut ticaret
 evinden ithal eden memleketin Hükûmeti tarafından verilmiş ve ithalâtın kabul edildiğini müşir

bir ithalât vesikası talep edecektir. Her Âkit taraf, nümunesi işbu mukavelenameye merbut ithal şehadetnamesini mümkün mertebe kabul etmeği taahhüt edecektir.

3 - İhracat ruhsatnamesi ihracatın icra edilmesi lâzımgelen mühletini tayin edecek ve ithalâtın vesikasının numara ve tarihine bu şehadetnameyi veren makamı zikredecektir.

4 - İhracat ruhsatnamesinin bir sureti irsalâtesıyla birlikte gidecek ve ihracat şehadetnamesini veren Hükûmet bunun bir kopyesini ithal eden memlekete gönderecektir.

5 - İthal eden memleketin Hükûmeti, ithalâtın icrasından sonra yahut ithalât için tesbit edilen mühletin inkızasında üzerine şerhile, ihracat ruhsatnamesini hıraç eden memleketin Hükûmetine iade edecektir. İşbu şerh bilfiil ithal edilmiş olan miktarı tesbit edecektir.

6 — Şayet bilfiil ihıraç edilen miktar ihracat ruhsatnamesinde tasrih edilen miktardan aşağı ise ait olduğu makamat tarafından ihracat ruhsatnamesine ve bunun her resmî suretine bu miktarın kaydı yapılacaktır.

7 - Şayet ihracat talebi, ithalâtçı memleketin o' mruk antreposuna tevdi edilmeğe mahsus bir irsalâta taallük ediyorsa, ihracatçı memleketin salâhiyettar makamatı, balâda mezkûr ithalât şehadetnamesi yerine, anifûlbeyan şerait dahilinde irsalâtın ithalini tasvip ettiğini müşir ithalâtçı memleket salâhiyettar makamından verilecek hususî bir şehadetnameyi kabul edebilecektir. Bu takdirde, ihracat ruhsatnamesi irsalâtın bir gümrük antreopsuna tevdi edilmek için ihıraç kılmadığını tesbit edecektir.

Madde 14.

İşbu mukavele ahkâmının serbest limanlar ve mıntakalarda tamamilen tatbik ve icrası için, Âkit taraflar mevzubahis mukavelenamede zikredilen mevât hakkında memlekette meri kavanin ve nizamatı, topraklarında bulunan serbest liman ve mıntakalara tatbik etmeği, ve oralarda ülkelerinin diğer aksamında yaptıkları aynı nezaret ve murakabeyi ifa etmeği taahhüt ederler. Bununla beraber, bu maddede, Âkit taraflardan birinin mevzubahis mevât hakkında ülkesinin diğer aksama nazaran serbest liman ve mıntakalardan daha şedit kavanin tatbik etmesine mâni değildir.

Madde 15.

1 - İşbu mukavelenamede istihdaf edilen mevattan her hangi birinin irasli, eğer bu irsal bir memlekettten diğer bir memlekete vaki ise, bir sefineden veya her hangi bir vasıtai nakliyeden aktarma edilmiş olsun olmasın buna terfik edilen ihracat ruhsatnamesi (sureti veyahut tebdili tarik vesikası) eğer bu vesika berveçhizir fıkraya tevfikana ita edilmişse üçüncü memleketin salâhiyettar makamatına ibraz edilmedikçe bu memlekettten imrarna müsaade edilmeyecektir.

2 - İşbu mukavelenamede istihdaf edilen mevattan her hangi birinin irsalinin imrarna müsaade eden bir memleketin salâhiyettar makamatı, bu irsalâta terfik edilen ihracat ruhsatnamesi (yahut tebdili tarik şehadetnamesi) suretinde gösterilen mahalden gayri bir mahalle tebdili mahreç etmesine mâni olmak için lâzımgelen bütün tedabiri ittihaz edecektir. Meğer ki işbu memleketin Hükûmeti hususî bir tebdili mahreç şehadetnamesiyle işbu tebdili mahreç müsaade etmiş buluna. Bir tebdili mahreç şehadetnamesi ancak 13 üncü madde ahkâmına tevfikana tebdili mahreç neticesi sevkolunacak memleket Hükûmetinden alınacak bir ithalât ruhsatnamesi üzerine tevdi edilecektir. Bu ruhsatname salifüzzikir 13 üncü madde mucibince ihracat vesikalarında tasrih edilmesi lâzımgelen aynı malûmat ile birlikte irsalâtı gönderen memleketin ismini de ihtiva edecektir. Bir ihracat müsaadenamesine kabili tatbik olan 13 üncü maddenin bileümle hükümleri tebdili mahreç ruhsatnamelerine de aynı tatbik edilecektir.

Bnudan başka irsalâtın mahrecinin tebdiline müsaade eden memleketin Hükûmeti irsalâta merbut bulunan ruhsatiye sureti ülkesine vâsıl olur olmaz ilk ihracat ruhsatnamesini yahut tebdili tarik şehadetnamesini muhafaza edecek ve aynı zamanda bunu tebdili mahreç neticesi sevkine müsaade edilen memleketin ismini tasrih ederek ita eden Hükûmete iade edecektir.

3 - Nakliyat, hava yolu ile ıera edildiği zaman bu maddenin yukarıdaki hukumleri, sayet havaî sefine ucuncu memleketin ulkesini yere inmeksizin geğtiği takdirde tatbık edilmeyecektir. Eğer havaî sefine mezkûr memleketin arazisinde yere inerse mevzubahs hukumler ahvalın musaadesi nisbetinde tatbık edilecektir.

4 - İsbu maddenin 1 den 3 encuye kadar olan fıkraları mevzubahs mukavlenamede istihdaf edilen mevaddın Akıt Devletlerin biri tarafından ıera edilecek kontrolünü tihdit eden beynelmilel her hangı bu itilafın hukumlerine mezkûr mevât doğruca transit olarak sevkedildiği takdirde hâlel ıras etmezler.

5 - İsbu maddenin hukumleri mezkûr mevaddın posta ile nakillerinde tatbık edilmeyecektir.

Madde 16.

İsbu mukavelele istihdaf olunan mevâtın her hangı bu usal Akıt taraflardan birinin ulkesine ırkatılır ve bu gumruk deposuna vaz edilirse musculucluk memleket Hukumeti tarafından muta ve ithalatın tasvıp edildiğini musu, bu ithalat ruhsatnamesi gumruk antreposunun merbut bulunduğu makamata ibraz edilmedikce mezkûr depodan kaldırılamayacaktır. Her kaldırılan madde için bu makam tarafından lususî bu musaadename ita edilecek ve bu 13, 14 ve 15 inci maddelerde istihdaf olunan ihraat ruhsatnamesi yerine kana olacaktır.

Madde 17.

İsbu mukavlenamede istihdaf olunan mevât Âkıt taraflardan birinin ulkesinden transit olarak geğer veyahut gumruk antreposuna vaz olunursa, gerek mahiyetini gerek salâhiyettar makamın musaadesi olmadıkça ambalajlarını tebdil edebilecek hiç bir ameliyata tabi tutulmayacaktır.

Madde 18.

Şavet Âkıt taraflardan biri isbu fısıl ahkâmından her hangı birinin diğeri bu memleketle olan ticaretinde tatbıkını mezkûr memleketin salıhulbeyan mukavlenameye ıstırak etmemis bulunmasından dolayı geyımumkun addederse mezkûr Âkıt taraf mevzubahs fısıl ahkâmını ancak ahvalın musaadesi nisbetinde tatbıkını mecbur olacaktır.

FASIL VI.

Daimî merkezî komite

Madde 19.

İsbu mukavlenamenin meyvete güdüğini takip eden uc ay zarfında bir daimî merkez komitesi ıerine edilecektir. Merkezî komite fennî salâhiyetleri, bitiraflikları ve ıstıklallerile cihansumul bir cemiyet telkin edecek sekiz şahıstan musckkep olacaktır. Merkezî komitenin azaları milletler cemiyeti meclisi tarafından tayin edilecektir.

Amerika birlesik Devletleri ve Almanya tayine ıstırak etmek uzacı buer zat gostermeye davet edileceklerdir. Mezkûr tayinler yapılırken bir taraftan mustahsil ve imalâtçı diğeri taraftan mustehlik meml ketlere mensup ve uyustuuucu mevât meselesi hakkında bir ihtisasa malik bulunan zevatın bir nisbeti musısfane dairesinde merkezî komitede bulundurulmasındaki cemmiyet nazarı itibara alınır.

caktır. Merkezî komite azaları doğrudan doğruya Hükûmetlerine tebaiyeti mucip olacak bir vaziyeti intaç eden vezaifi ifa edemeyeceklerdir.

Komite azaları beş senelik bir müddet için tayin edilecekler ve yeniden de intihapları caizdir.

Komite, reisini intihap edecek ve dahilî nizamaamesini tesbit edecektir.

Komitenin içtimaları için tesbit edilen nisabı müzakere 4 azanın huzurudur.

24 ve 26 ne maddelere mütedair komite kararları bileümle komite azasının ekseriyeti mutlakaşile alınmalıdır.

Madde 20.

Milletler cemiyeti meclisi komitenin teşkilini ve işlemesini ve bu teşekkülün teknik vazifelerinin ierasında tam istiklâlini ve umumî kâtip vasıtasile komitenin idarî şubelerinin hüsnü temsilini temin zımında icap eden tertibatı işbu mukavelenameye tevfikân komite ile biltilâf alacaktır. Umumî kâtip komitenin iraesî üzerine ve meclisin tasvibi kaydı ihtirazisile merkezî komitenin kâtip ve memurlarını tayin edecektir.

Madde 21.

Âkit taraflar her sene kânunuevvelin 31 inden evvel 19 unu maddede derpiş edilen daimî merkezî komiteye tıbbî, fennî ve sair maksatlarla senei atideki dahilî istihlâkleri için ülkelerine ithal edecekleri mukavelenamede istihdaf edilen beher maddenin miktarı hakkındaki tahminatı bildirmeğe muvafakat ederler.

Bu rakamlar, alâkadar Hükûmet için mecburî bir mahiyeti haiz gibi telâkkî edilmeyecek, ancak merkezî komiteye vazifesinin ierası için husulü malûmat maksadile tevdi edilecektir.

Şayet ahval, sene zarfında bir memleketi tahminatında tadilât icrasına icbar ederse bu memleket merkezî komiteye değıştirilen rakamları tebliğ edecektir.

Madde 22.

1 - Âkit taraflar her sene merkezî komiteye, komite tarafından irae edilecek tarzda, sene nihayetinden azamî üç ay sonra, (C fıkrasında derpiş edilen ahvalde 5 geçen seneye ait istatistikleri) mümkün olduğı kadar tam ve doğru olarak göndermeğı taahhüt ederler:

- a) Ham afyon ve koka yaprakları istihsalâtı hakkında;
- b) İşbu mukavelenamenin 3 üncü faslının 4 b, c, g madesinde istihdaf edilen mevat imalâtile bu imalâtta kullanılan mevaddı iptidaiye hakkında;
Mukavelede istihdaf edilmeyen diğér müştakkatın imali için kullanılan mezkûr mevaddın miktarı ayrıca bildirilecektir.
- c) Hükûmet ihtiyacatından gayri ihtiyacat için dahilî istihlâkâtta sarfedilmek üzere Hükûmet veyahut toptancı tüccarlar elinde mevcut işbu mukavelenin 2 inci ve 3 üncü fasıllarında istihdaf edilen mevat stokları;
- d) Devlet ihtiyacatı haricinde işbu mukavelenin 2 nei ve 3 üncü fasıllarında istihdaf edilen mevaddın istihlâki hakkında.
- e) Gayrimesru ithalât ve ihracat neticesinde musadere edilmiş bulunan işbu mukavelede istihdaf edilen mevat miktarı hakkında, bu istatistikler, musadere edilen mevaddın nasıl kullanıldığına, kezalik musadereye ve musadere edilmiş olan mevaddın ne yapıldığına dair her faideli malûmatı gösterecektir.

a, b, c, d, e harflerinde gösterilen istatistikler merkezî komite tarafından Âkit taraflara tebliğ edilecektir.

- 2 - Âkit taraflar, işbu mukavelenamede istihdaf edilen mevaddın her biri için, her üç aylık müddetin hitamını takip eden dört hafta içinde merkezî komitenin tayin edeceği tarzda mütekaddim üç ay zarfındaki, her memlekete giden ve her memleketten gelen ihracat ve ithalât istatistiklerini mezkûr komiteye göndermeğe muvafakat ederler. Bu istatistikler komite tarafından tayin edilebilecek ahvalde telgrafla gönderileceklerdir. Eğer miktarları merkezî komite tarafından tesbit edilecek asgarî bir haddin dununa düşerse telgrafla gönderilmelerine lüzum kalmayacaktır.
- 3 - Bu madde mucibince Hükümetler istatistikleri gönderirken, memlekette tıp ve fennin umumî ihtiyacı için lâzım olan miktarların tayin ve tesbitini mümkün kılmak üzere, Devlet ihtiyaçlarına nazaran ithal ve işтира olunan miktarları ayrı ayrı tasrih edeceklerdir. Devlet ihtiyacı için ithal ve işтира edilen miktarlarla bunların tarzı istimaleri hakkında merkezî komitenin sual sormak ve beyanı fikir etmeğe hiç bir salâhiyeti olmayacaktır.
- 4 - İşbu maddenin mefhumuna göre Devlet tarafından muhtemel bir satış maksadile elde bulundurulmuş, ithal veya işтира edilen mevât hakikaten Devlet ihtiyacı için elde bulundurulmuş ithal veya işтира edilmiş gibi telâkki edilemez.

Madde 23.

Dünyada mevcut afyon umumî miktarının katî surette nereye tahsis edildiğine dair merkezî komiteye verilen malûmatı ikmal için, müstahzar afyonun muvakkat bir zaman için kullanılmasına müsaade edilmiş olan memleketlerin Hükümetleri, komiteye, bu komitenin tayin edeceği şekilde, 22 ne maddede derpiş edilen istatistiklerden maada sene nihayetinden azamî üç ay sonra geçmiş seneye ait istatistikleri mümkün olduğu kadar tam ve doğru olarak her sene vereceklerdir.

1 - Müstahzar afyonun imali ve işbu imalde kullanılan mevaddı iptidaiye hakkında,

2 - Merkezî komite tarafından müstahzar afyonun istihlâki hakkında şayanı ehemmiyet bir derecede beynelmilel gayrimeşru muamele-i ticariye mevcudiyetini müşahede ve tesbit keyfiyeti müstesna olmak üzere mezkûr istatistikler hakkında komitenin sual iradına veyahut beyanı fikir etmeğe hiç bir salâhiyeti olamayacağı ve işbu madde tarafından istihdaf edilen mevât hakkında 24 üncü maddede münderic ahkâmın tatbik edilmeyeceği mukarrerdir.

Madde 24.

1 - Merkezî komite beynelmilel piyasa faaliyetini daimî bir surette takip edecektir. Şayet elde ettiği malûmata nazaran bir memleket bu mukavelede istihdaf edilen bir maddeden fazla miktarda idihar etmiş ve böylece gayrimeşru ticaret merkezi olmak tehlikesini göstermişse komite Milletler Cemiyeti umumî lâtıplıci vasıtasile mevzubahs memleketten izahat istemek hakkını haiz olacaktır.

2 - Münasip bir mühlet zarfında hiç bir izahat verilmez veyahut verilen izahat kâfi addedilmezse merkezî komitenin bu nokta hakkında bütün Âkit taraflar Hükümetlerinin ve Milletler Cemiyeti Meclisinin nazarı dikkatini celbe ve işbu mukavelenin mabihüttatbik olduğu mevaddın yahut bunlardan birinin mevaddı mezkûre hakkında bu memleketteki vaziyetin memnuniyet bahşolunduğunun komite tarafından işarına değin mevzubahs memlekete yeniden ihracat yapılmamasını tavsiye etmeğe hakkı olacaktır.

Merkezî komite aynı zamanda alâkadar memleket Hükümetine, yaptığı tavsiyeyi, tebliğ edecektir.

3 - Alâkadar memleket meseleyi Milletler Cemiyeti Meclisine sevk edebilecektir.

4 - Merkezî komitenin tavsiyesine tevfikân hareket etmeğe mütemayil olmayan ihracatçı bir memleketin Hükümeti dahi meseleyi Milletler Cemiyeti Meclisine sevk edebilecektir. Bu suretle hareket etmek lüzumuna kail olmayan bir memleket mümkün ise esbabını zikrederek, meclisin tavsiyesine

tevfiki harekete mütemayil olmadığından merkezî komiteyi derhal haberdar edecektir.

5 - Merkezî komitenin mesele hakkında bir rapor neşir ve meclise tebliğ etmeğe hakkı olacak ve meclis bunu Âkit taraflar Hükûmetlerine isal edecektir.

6 - Şayet, her hangi bir ahvalde merkezî komitenin kararı ittifakî âra ile ittihaz edilmemişse ekalhiyetin noktai nazarı keza beyan ve tasrih edilecektir.

7 - Her memleket doğru olan doğruya kendisini alâkadar eden bir meselenin müzakere edildiği merkezî komite celselerinde mümessil bulundurmağa davet edilecektir.

Madde 25.

Bütün Âkit taraflar müzakereyi istilzam eder gördükleri her mesele hakkında dostane bir tarzda komitenin nazarı dikkatini celbetmek hakkını haiz olacaklardır. Maamafih, işbu madde komitenin salâhiyetlerini teşmil eder mahiyette telâkki edilmeyecektir.

Madde 26.

İşbu maddeye iştirak etmemiş olan memleketlere gelinece, Merkezî komite edindiği malûmatın zarar kendisinde bir memleketin gayrimeşru bir ticaret merkezi olmak tehlikesini gösterdiği kanaati hâsıl olursa 24 üncü maddede tasrih edilen tedabire tevessül edebilir, bu takdirde, komite alâkadar memlekete yapılacak tebliğe dair mevzubahis maddede gösterilen tedabiri ittihaz edecektir.

Bu halde 24 üncü maddenin 3,4 ve 7 nei fıkraları tatbik edilecektir.

Madde 27.

Merkezî komite her sene Milletler Cemiyeti Meclisine mesaisi hakkında bir rapor verecektir. Bu rapor neşredilecek ve bileümle Âkit taraflara tebliğ edilecektir.

İşbu mukavelenin 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 nei maddeleri mucibince Merkezî komite elinde mevcut olan tahminat, istatistikler, malûmat ve izahatın, spekülâtörlerin muamelelerini teshil veyahut Âkit taraflardan birinin meşru ticaretine halel iras edebilecek tarzda neşrine mâni olmak için bileümle tedabiri ittihaz edecektir.

FASIL VII.

Umumî ahkâm

Madde 28.

İşbu mukavele ahkâmının tatbikatına müteferri kavanın ve nizamata mugayir efal ve harekâtı, Âkit taraflardan her biri, icap eden cezaî hükümlerle tecziye ve hini hacette, mevzuu cürüm olan mevaddı musadere etmeği taahhüt ederler.

Madde 29.

Âkit taraflar, kendi dairci kazaiyelerinin haricinde bulunan her yerde, işbu mukavelede istihdaf edilen mevadda müteallik ve bu yerde meriyette bulunan kanunlara mugayeret teşkil eden

bir filin ikama yerdım ve muzaheret maksadile, dairı kazaiyeleri dahilinde ika edilen efali teziye için tedabiri teşriye ittibaz etmek imkânını en itilâfeyare bir surette tetkik edeceklerdir.

Madde 30.

Âkit taraflar, milletler cemiyeti umumî kâtipliği vasıtasile işbu mukavelenamede istihdaf edilen mevadda müteallik mevcut kanun ve nizamlar ile mevzubahis mukavelenamenin mevki meriyete vazı için neşrecekleri kanun ve nizamları da yekdiğerine, şimdiye kadar etmemişlerset, tebliğ edeceklerdir.

Madde 31.

İşbu mukavelename, Akit taraflar arasında, La Haye de 23 kâmunusani 1912 tarihinde imza edilmiş bulunan mukavelenamenin 1, 3, ve 5 inci fasılları ahkâmı yerine kaimdir. Mezkûr ahkâm işbu mukavelenameye iştirak etmeyip La Haye mukavelenamesine iştirak etmiş bulunan her hangi bir Devl t ile Âkit taraflar arasında mevki meriyette kalacaktır.

Madde 32.

1 - İşbu mukavelenamenin tefsir ve tatbiki hususunda yüksek Âit taraflar arasında zuhur edebilecek ve diplomasi tarikiyle halledilemeyecek ihtilâfları, mümkün merite dostane bir surette hal-letmek maksadile ihtilâfta bulunan taraflar her türlü adlî ve tahkimî usule müracaattan evvel bu ihtilâfı istişarî rey için, milletler cemiyeti meclisinin bu hususta tayin edeceği teknik teşkilâta arzedebilecektir.

2 - İstişarî rey, ihtilâfın mevzubahis teşekküle havale edildiği günden itibaren altı ay zarfında dermeyan edilecektir. Meğerki ihtilâf halinde bulunan taraflar müştereken bu müddetin temdidine karar vermiş bulunalar. Bu teşekkül, dermeyan ettiği rey hakkında, Âkit tarafların beyanı müta-lea edebilecekleri müddeti tesbit eyleyecektir.

3 - İstişarî rey, ihtilâf halinde bulunan tarafları ilzam etmeyecektir; meğer ki her ikisi taraftan kabul edilmiş buluna.

4 - Ne doğrudan doğruya, ne de icabı takdirinde salifüzzikir teknik teşkilât tarafından dermeyan edilen reye istinaden halledilemeyen ihtilâflar hali nizada bulunan taraflardan birinin talebi üzerine beynelmilel daimî adalet divanına havale edilecektir; meğerki mevcut bir mukavelenamenin tatbiki suretile yahut aktedilecek hususî bir itilâfnameye tevfiikan ihtilâfın tahkim veyahut her hangi bir usul ile halline mübaşeret edilmiş buluna.

5 - Divanı adalete müracaat, divan statüsünün (dahilî nizamname) 40 mci maddesinde derpis edilmiş bulunan tarzda yapılacaktır.

6 - İstişarî rey almak üzere ihtilâfı milletler cemiyeti meclisi tarafından tayin olunan teknik teşekküle havale ve yahut tahkime müracaat etmek üzere ihtilâf halinde bulunan taraflara alınan karar milletler cemiyeti umumî kâtipliğine ve bunun vedaatle usul hakkında müdahaleye salâhiyettar olan âkit taraflara tebliğ edilecektir.

7 - Teknik teşekkül veyahut hakem mahkemesi huzurunda ceryan eden muhakeme esnasında tehdüs edecek her hukuku düvel yahut işbu mukavelenamenin tefsiri meselesi hakkında tarafeynden birinin talebi üzerine mevzubahis teşekkül veya mahkeme ihtilâfın tesviyesi için berveği peşin divanca hallinin zarurî bulunduğuna lüzum gösterirse ihtilâfta olan taraflar keyfiyeti beynelmilel divanı adalet huzuruna sevke mecbur olacaklardır.

Madde 33.

Fransızca ve İngilizce metinleri müsavi derecede muteber olacak işbu mukavelename bu günün tarihini havi bulunacak ve 30 Eylül 1925 tarihine kadar mezkûr mukavelenamenin ihzar edildiği konferansta temsil edilmiş bulunan her Devletin, her milletler cemiyeti azasının ve milletler cemiyeti tarafından kendisine bu mukaveleden bir nusha tebliğ edilmiş olan her Devletin imzasına açık bulunacaktır.

Madde 34.

İşbu mukavelename tasdika tâbidir. Tasdiknameler milletler cemiyeti umumî kâtipliğine tevdi edilecek ve kâtibî umumîlik işbu tevdi keyfiy tinden imza vazileri bulunan milletler cemiyeti azasını ve diğer Devletleri haberdar edecektir.

Madde 35.

İşbu mukavelenin ihzar edildiği konferansa iştirak edip de bunu imzalamayan her Devlet ve Milletler Cemiyeti azası ve Milletler Cemiyeti Meclisi tarafından kendisine bu mukaveleden bir nusha tebliğ edilen her Devlet mezkûr mukavelenamaya 30 Eylül 1925 tarihinden itibaren iltihak edebilecektir. Keyfiyeti iltihak mahzeni evraka tevdi edilmek üzere Milletler Cemiyeti umumî kâtipliğine gönderilecek bir vesika ile ıera edilecektir. Umumî kâtiplik işbu tevdi keyfiyetinden mukavelenamaya imza vazeden Milletler Cemiyeti azasını ve diğer Devletleri ve kezalik mültahtik Devletleri derhal haberdar edecektir.

Madde 36.

İşbu mukavelename, 19 uncu madde mucibince, merkezî komitenin tayinine iştirak edecek ve hiç olmazsa ikisi meclisin daimî azası bulunan yedi Devletin de dahil olduğu on Devlet tarafından tasdik edildikten sonra ancak meriyete girecektir. Muktazi en son tasdikın Milletler Cemiyeti umumî kâtipliğine alındığı doksanıncı günü meriyete girdiği tarih olacaktır. İşbu mukavelename tasdiknamenin ahzinden veyahut iltihakın tebliğinden doksan gün sonra tarafeynden her biri için bilâhare muteber olacaktır. Milletler Cemiyeti misakının 18 inci maddesi ahkâmına tevfikân umumî kâtiplik, işbu mukavelenin meriyete girdiği günü tescil edecektir.

Madde 37.

Tarafeynden hangisinin işbu mukavelenameyi imza, tasdik, fesih veya buna iltihakını müşîr umumî kâtiplik tarafından hususî bir defter tutulacaktır. Mezkûr defter daima Âkit taraflarla, Milletler Cemiyeti azalarına, küşade bulundurulacak ve meclisin göstereceği istikamet dairesinde münâkûn olduğu kadar sık neşredilecektir.

Madde 38.

İşbu mukavelename Milletler Cemiyeti umumî kâtipliğine gönderilecek tahrirî tebligat ile feshedilebilecektir. Fesihname umumî kâtiplik tarafından, alındığı tarihten bir sene sonra muteber olacak ve yalnız fesheden taraf için tesiri haiz olacaktır.

Milletler Cemiyeti umumî kâtibî feshe ait aldığı her tebliği mukavelenamaya imza vazî veya iltihak eden Milletler Cemiyetinin her azası ile imza ve ona iltihak eden diğer Devletlerin nazarı rttılama vazedecektir.

Madde 39.

İşbu mukavelenameye iştirak eden her Devlet onun gerek hini imzasında gerek tasdikname veya iltihaknameyi tevdi eylediği esnada işbu mukavelenamayı kabul etmekle kendi hakimiyet veya idaresine vazolunmuş protektorat, koloni, deniz aşırı ülke ve arazilerinin heyeti mecmuasının veya bunlardan birinin veyahut Milletler Cemiyetinden kabul etmiş olduğu bir mandaya tevfikân idare ettiği araziden birinin bu mukavelename ile ilzam edilmeyeceğini beyan ve 35 inci madde mucibince böyle bir mecburiyet haricinde bırakılan Protektorat, koloni ve deniz aşırı ülke ve arazisinden biri namına da mukavelenameye ayrıca bilâhare iltihak edebilecektir.

Fesih keyfiyeti keza her Protektorat, koloni, deniz aşırı arazi ve ülke hakkında da ayrı ayrı icra edilebilecektir. 38 inci maddenin ahkâmı işbu fesih muamelesinde cari olacaktır.

İşbu ifadelerini tasdikan salifüzzikir murahaslar bu mukavelenamayı imza etmişlerdir.

19 şubat 1925 tarihinde bir nüsha olarak Cenevrede tanzim edilmiş olup Milletler Cemiyeti umumî kâtipliği mahzeni evrakında hıfzedilecek ve musaldak sureti konferansta temsil edilen bütün Devletlerle ve bilcümle Milletler Cemiyeti azasına tevdi edilecektir.

Arnavutluk

B. Blinishti

Almanya

H. Von Eckardt

(16 şubat 1925 tarihli umumî celseye ait zabıtnameye merbut kaydi ihtirazi ile).

13 üncü maddenin 4 üncü fıkrasile 15 inci maddenin mezkûr fıkraya tekabül eden hükmünün ve 22 inci maddenin 2 inci fıkrasının tatbikının muvakkaten talikı kaydi ihtirazisile içinde bulunduğu hususî şeraite nazaran federal Hükûmeti, ithalâtçı memleket Hükûmetine ihracat ruhsatıyesı sureti veya tebdili mahreç vesikası gönderilmesini istihdaf eden marüzzikir ahkâmın tatbikını şeraiti mebhuse devam ettiği müddet zarfında muvakkaten tehir etmek hakkını muhafaza eder. Maamafih afyon ve diğer muzır ecza ticareti istişarî komisyonunun vesayası üzerine kabul edilen ithalât ve ihracat vesikası rejimini tatbikte devam edecektir. Aynı esbaba iptinaen ve kezalik aynı hususî şerait devam ettiği müddet zarfında federal Hükûmet merkezî komiteye 3 aylık istatistiklerin gönderilmesini istihdaf eden ahkâmın tatbikını da muvakkaten tehir etmek hakkını muhafaza eder. Bununla beraber senelik rapor tanziminde devam eyleyecektir.

Avusturya

Emerich Pflügl

Belçika

Farnand Peltzer

Dr. Ferd. de Myttenaere

Brezilya

Pedro Pernambuco

Britanya İmparatorluğu

Maluolm Delvingne

Kanada

R. Dandurand

Avustralya Dominyonu

M. L. Shepherd

Cenubî Afrika İttihadı

J. S. Smit

Yeni Zelând

J. Allen

39 uncu maddeye tevfikân mukavelename manda altında bulunan garbi Samoa arazisi namına yeni Zelând tarafından kabul edilmiştir. 11 eylül 1925

Hindistan

R. Sperling

İrlanda serbest Devleti

Michael Mac White

Bulgaristan

D. Mikoff

Şili

Emilio Bello - C.

Kûba

Aristides de Agüero y Bethencourt

Danimarka

A. Oldenburg

(Tasdika intizaren)

İspanya

Emilio de Palacios

Fransa

G. Bourgois, A. Kircher

Fransız Hükûmeti protektorlarına, kolonilerine ve kendi idaresine tâbi manda altında bulunan memleketler - ait 2 inci maddenin 2 inci fıkrasında derpiş edilen üç aylık istatistiklerin katî olarak tayin edilen mühlet esnasında irsali hususunda bütün ihtirazî kayıtlarını yapmak mecburiyetindedir.

Yunanistan

Ad referendum

Vasili Dendramis

Macaristan

Dr Baranyai Zoltân

Japonya

S. Kaku, Y. Spigimura

Letonya

W. G. Salnars.

Luksemburg

Ch. G. Vermaire.

Nikaragua

A. Sottile.

Felemenk

W. G. Van Wettum,

J. B. M. Ceobergh,

A. D. A. de Kat Angelino

İran

Prens Erfauddevle Mirza Rıza Han.

İran Hükûmetinin kabulüne talikan ve O. D. G. 24.2 işaretli muhtırada İran Hükûmeti tarafından dermeyan edilen metalibatin Milletler Cemiyetince isaf edilmesi kaydı ihtirazisile.

Polonya

Chodzko

Portekiz

A. M. Bartholomeu Ferreira

R. J. Rodrigues

Sırp, Hırvat ve Sloven Krallığı

M. Jovanovitch

Siyam

Damras

Sudan

Wasey Sterry

İsviçre

Paul Dmichert

22 inci maddenin ikinci fıkrasında derpiş edildiği veçhile 3 aylık istatistiklerin irsali hakkında İsviçre murahhas heyeti tarafından konferansın 36 meclis umumî celsesinde vukubulan beyanata atfen.

Çekoslovakya

Ferdinand Veverka

Uruguay

E. E. Buero

İTHALÂT ŞEHADETNAME Sİ MODELİ

BEYNELMİLEL AFYON MUKAVELENAMESİ

RESMÎ İTHALÂT ŞEHADETNAME Sİ

A :

Beynelmilel afyon mukavelesinde istihdaf edilen uyuşturucu maddeler hakkındaki kanunun tatbikile mükellef bulunan vekâleti işbu vesika ile:

A) İthalâtçının isim, adres ve sanatı
 B) Uyuşturucu maddenin ve ithalâta tahsis edilen miktarın tam olarak tasrihi
 C) Uyuşturucu maddeyi istihsal eden ihracatçı ticarethane-nin isim ve adresi.
 D) Riayet edilmesi icap eden bütün hususî şartların ibrazı; meselâ: uyuşturucu maddenin posta ile gönderilmeyeceğini zikretmek.

A)

B)

C)

den gelen

Atide zikredilen şerait kaydi ihtirazisi ile D)

tarafından vaki ithalâtı tasvip ve ithalâta tahsis edilen işbu irsalin yapılması icap ettiğini beyan ederiz:

- 1) Meşru ihtiyacat için (Ham afyon ve koka yaprağı olduğu takdirde),
- 2) Munhasıran tıbbî ve fennî ihtiyacat için (Mukavelesinin 3 üncü faslında istihdaf edilen uyuşturucu maddeler ve hint keneviri olduğu takdirde).

Nazır namına veya emirle

(İmza)

(Unvan)

(Tarih)

1 - Afyon içmek âdetini kaldırmamış bulunan ve müstahzar afyon imali için ham afyon ithal etmek arzu eden memleketler ithalât için tefrik edilen ham afyonun müstahzar afyon imaline tahsis edildiğine ve afyonkeşlerin, afyon tamamilen menedilinceye kadar, Hükümet takyidatına tâbi tutulduklarına ve ithal edilen afyonun yeniden ihraç edilmeyeceğine dair vesika ita edeceklerdir.

PROTOKOL

12 şubat 1925

Bu günkü tarihte imza edilen uyuşturucu maddelere ait mukavelenameyi imza eden bazı memleketleri temsil eden bu bapta salâhiyettar zirde vazülimzalar:

Müstahzar afyon istimali hakkındaki mukavelenameyi 11 şubat 1925 tarihinde imza eden Devletler murahhaslarının aynı günde imzaladıkları protokolu senet ittihaz ederek zirdeki ahkâm takarrür ettirmişlerdir:

I.

La Haye mukavelenamesinin birinci faslı mucibince geyrimeşru ticareti tevliif etmek üzere ham afyon istihsal, tevzi ve ihraç hakkında kâfi derecede murakabe icrası vazifesile mükellef olduklarını takdir eden işbu protokola vazülimza Devletler bugünden itibaren beş sene zarfında müstahzar afyon istimaline muvakkaten müsaade edilen memleketlerde bu adetın filen izalesine kaçakçılığın ciddî bir mâniâ teşkil etmemesi zımında tedabiri muktaziye ittihazını taahhüt ederler.

II.

1 inci maddede zikredilen taahhüdün tamamile ifa edilip edilmediği meselesi, mavzubahis beş sene nihayetinde Milletler Cemiyeti tarafından teşkil edilecek komisyon tarafından kararlaştırılacaktır.

III.

İşbu protokol mümzi Devletlerin her biri için bugün imza edilen uyuşturucu maddelere ait mukavelename ile aynı zamanda meriyete girecektir. Mukavelenamenin 33 ve 35 inci maddeleri işbu protokola kabili tatbiktirler .

Tasdikan bilmekal işbu protokol Cenevre'de 19 şubat 1925 tarihinde 1 nüsha olarak tanzim edilmiş olup Milletler Cemiyeti mahzenine evrakına teslim ve musaddak sureti konferansta temsil edilen bütün Devletlere ve Milletler Cemiyeti azasına tevdi edilecektir.

Arnavutluk:

B. Blinishti

Almanya:

H. Von Eckardt.

Britanya İmparatorluğu:

Malcolm Delevingne

Kanada:

W. A. Riddell

Avusturalya:

M. L. Shepersd

Cenubî Afrika İttihadı:

J. S. Smit.

Yeni Zeland:

J. Allen

- Hindistan
R Sperling
- Bulganistan
D Mikoff
- Şili
Emilio Bello C
- Kûba
Aristides de Agüero Y Bethenourt
- Yunanistan
Ad referendum
Vassili Dendramis
- Japonya
S Kaku Y Sugimura
- Letonya
W G Salnais
- Luksemburg
Ch G Veinme
- Nikaragua
A Sottile
- Polenik
W G van Wcttum, J B M Coebergh,
A D A de Kut Angulino
- Iran
Prens Erfauddevle Mirza Riza Han
- Portekiz
A M Bartholomeu Felleire R J
Rodrigues
- Sloveniya ve Sloveniya
M Jovanovitch
- Siyam
Damras
- Suifan
Was v Stern
- Çekoslovakya
Erdmud Vevet
-

UYUŞTURUCU MEVADDIN İMALİNİ TAHDİT VE TEVZİİNİ TANZİM İÇİN MUKAVELE

Cenevre, 13 Temmuz 1931

Alman Devleti Reisi; Amerika Birleşik Devletleri Reisi; Arjantin Cumhuriyeti Reisi; Avusturya Federal Cumhuriyeti Reisi; Haşmetlû Belçikalılar Kırâlı; Bolıvya Cumhuriyeti Reisi; Brezilya Birleşik Devletleri Cumhuriyeti Reisi, Haşmetlû Büyük Britanya ve İrlânda ve Deniştirilmi Britanya arazisi Kırâlı; Hindistan İmparatoru, Şili Cumhuriyeti Reisi; Kosta - Rika Cumhuriyeti Reisi. Kuba Cumhuriyeti Reisi; Haşmetlû Danimarka ve İslânda Kırâlı; Danzig serbest şehri için Lehistan Cumhuriyeti Reisi; Dominiken Cumhuriyeti Reisi; Haşmetlû Mısır Kırâlı; İspanya Cumhuriyeti muvakkat Hükûmet Reisi; Haşmetlû Habeşistan Kırâllar Kırâlı, İmparatoru; Fransa Cumhuriyeti Reisi; Yunan Cumhuriyeti Reisi; Guatamala Cumhuriyeti Reisi; Haşmetlû Hicaz ve Necit ve tevabii Kırâlı; Haşmetlû İtalya Kırâlı; Haşmetlû Japon İmparatoru; Liberya Cumhuriyeti Reisi; Lituvanya Cumhuriyeti Reisi; Fahametlû Lüksemburg Büyük Düşesi; Meksika Birleşik Devletleri Reisi; Fahametlû Monako Prensi; Panama Cumhuriyeti Reisi; Paraguay Cumhuriyeti Reisi; Haşmetlû Felemenk Kırâlılığı; Haşmetlû İran Şalı Hazretleri; Lehistan Cumhuriyet Reisi; Portekiz Cumhuriyeti Reisi; Haşmetlû Romanya Kırâlı; San Marino Cumhuriyeti Naip Kapitenleri; Haşmetlû Siyam Kırâlı; Haşmetlû İsveç Kırâlı; İsveçre Federal Meclisi, Çekoslovak Cumhuriyeti Reisi; Uruguay Cumhuriyeti Reisi; Venezüellâ Birleşik Devletleri Reisi;

Beynelmîl mukavele tarîkile uyuşturuca maddelerin imalının eihanın tıbbî ve ilmî şadadaki meşru ihtiyaema göre tahdidini hakikî kılmak ve bunların tevziatını tanzim etmek suretile, 23 kânunusani 1912 de La Heheye'de ve 19 şubat 1925 de Cenevre'de imza edilen Beynelmîl afyon mukaveleleri ahkâmını itmam etmeği arzu ettiklerinden,

Bu bapta bir mukavele aktini kararlaşdırmışlar ve murahasaları olarak şu zevatı tayin eylemişlerdir:

Almanya Devleti Reisi:

M. Werner Freiherr Von Rheinbaben, muvazzaf Devlet nazırı;
Doktor Waldemar Kahler, Almanya Devleti Dahiliye Nezareti müstecarı.

Amerika Birleşik Devletleri Reisi:

M. John K. Caldwell, Hariciye deiresinden;
M. Harry J. Anslinger, uyuşturuca maddeler komiseri;
Mr. Walter Lewis Treadway, umumî operatör muavini, Birleşik Devletler umumî hıfzıssıhha dairesi, Akli hıfzıssıhha şubesi şefi,
M. Sanbron Foug, Kaliforniya Devleti Ayan azası.

Arjantin Cumhuriyeti Reisi:

Doktor Fernando Perez, Haşmetlû İtalya Kırâlı Reisi ile birleşik büyük elçi ve murahas.

Avusturya Federal Cumhuriyeti Reisi:

M. Emerich Pflügl, Fevkalâde murahas ve orta elçi, Mille ler Cemiyeti nezdinde daimî mümessil;
Doktor Bruno Schultz, Polis müdürü ve Devlet divanı müşaviri, afyon ve sair muzır cezalar ticareti istişarî komisyonu azası.

Haşmetlû Belçikalılar Kırâlı:

Doktor F. de Myttenaere, Hal'deki ezahaların başmüfettişi.

Bolıvya Cumhuriyeti Reisi:

Doktor M. Cuellar, afyon ve sair muzır cezalar ticareti istişarî komisyonu azası.

Brezilya Birleşik Devletleri Cumhuriyeti Reisi:

M Raoul Do Rio. Branco, İsviçre Federal Meclisi nezdinde Fevkalâde murahhas ve orta elçi

Haşmetlû Büyük Britanya ve İrlânda ve Denizası Britanya arazisi Kralı, Hindistan İmparatoru:

Büyük Britanya ve Şimalî İrlânda ve Britanya İmparatorluğunun Milletler Cemiyeti nezdinde ayrı azası bulunmayan aksamı için.

Sır Malcolm Delevingne, K C B, Dahıhye n zaretinde nazırım damî müsteşar muavini.

Kanada Dominyonu için:

Miralay C. H. L. Sharman, C. M G, C B E, tekaut maaş ve Umumî hıfzıssıhha dairesinde uyus turucu maddeler subesi şefi;

Doktor Walter A. Riddell, M. A, Ph D Kanada Dominyonunun Milletler Cemiyeti nezdindeki « Advisory Officer » muhbir memuru

Hindistan için:

Doktor R P Paranjpye, Hindistan Meclisi azası

Şili Cumhuriyeti Reisi:

M Enrique Gajardo, Milletler Cemiyeti nezdindeki damî heyet azası

Kostarika Cumhuriyeti Reisi:

Doktor Viriato Figueredo Lora, Cenevre konsolosu.

Kûba Cumhuriyeti Reisi:

M Guillermo de Blanek, Fevkalâde murahhas ve orta elçi, Milletler Cemiyeti nezdinde damî delege;

Doktor Benjamin Primelles

Hasmetlû Danimarka ve İzlanda Kralı:

M Gustav Rasmussen, Binde maslahatguzarı

Serbest Danzig şehri için Lehistan Cumhuriyeti Reisi:

M François Sokal, orta elçisi, Milletler Cemiyeti nezdinde damî delege

Dominyon Cumhuriyeti Reisi:

M Charles Ackermann, Cenevre general konsolosu

Hasmetlû Mısır Kralı:

T W Russell Paşa, Kahire polis kumandanı ve uyusturucu maddelere mütcellik istihbarat merkez bürosu muduru

İspanya Cumhuriyeti muakkat Hükümeti reisi:

M Julio Casares, Hariciye nezaretci sube müdürlerinden

Hasmetli Habesistan İmparatoru Hazretleri:

Kont Lagarde, Duc d'Entotto, murahhas elçi, Milletler Cemiyeti nezdinde mümessil

Fransa Cumhuriyeti Reisi:

M Gaston Bourgois, Fransa konsolosu

Yunan Cumhuriyeti Reisi:

M R Raphael, Milletçi Cemiyeti nezdinde Damî delege

Guatemala Cumhuriyeti Reisi:

M. Luis Martinez Mont. Devletin tâli mekteplerinde tecrübî ruhyat muallimi.

Hasmetlû Hıcaz, Necat ve terabu Kralı:

Şeyh hafız Wahba, Haşmetlû İngiltere Kralı nezdinde fevkalâde murahhas ve orta elçi

Haşmetlû İtalya Kırılı:

M. Stefano Cavazzoni, Ayan azası, sabık Mecai Nazırı.

Haşmetlû Japonya İmparatoru:

M. Setzuzo Sawada, Murahhas elçi, Milletler Cemiyeti nezdindeki Japonya bürosu müdürü;
M. Shigeo Ohdachi, Dahiliye nezaretinde kâtip, idarî şube şefi.

Liberya Cümhuriyeti Reisi:

Doktor Antoine Sottile, Fevkalâde murahhas ve orta elçi, Milletler Cemiyeti nezdinde daimî delege.

Lituvanya Cümhuriyeti Reisi:

Doktor Dovas Zaunius, Hariciye nazırı;
M. Juozas Sakalauskas, Hariciye nezaretinde şube şefi.

Fahametlû Lüksemburg Büyük Düşesi:

M. Charles Vermaire. Cenevre konsolosu.

Meksika Birleşik Devletleri Reisi:

M. Salvador Martinez de Alva, Milletler Cemiyeti nezdinde daimî müşahit.

Fahametlû Monako Krensi:

M. Conrad E. Hentsch, Cenevre general konsolosu.

Panama Cümhuriyeti Reisi:

Doktor Ernesto Hoffmann, Cenevre general konsolosu.

Paraguay Cümhuriyeti Reisi:

Doktor Ramon V. Caballero de Bedoya, Fransa Reisiçümhuru nezdinde fevkalâde murahhas ve orta elçi, Milletler Cemiyeti nezdinde daimî delege.

Haşmetlû Felemenk Kraliçesi:

M. W. G. van Wettum, Hükûmetin beynelmilel afyon işleri müşaviri.

Haşmetlû İran Şahı:

M. A. Sepahbody, İsviçre federal meclisi nezdinde fevkalâde murahhas ve orta elçi, Milletler Cemiyeti nezdinde daimî delege.

Lehistan Cümhuriyeti Reisi:

M. Witold Chodsko, sabık nazır.

Portekiz Cümhuriyeti Reisi:

Doktor Augusto de Vasconcellos, orta elçi, Milletler Cemiyeti nezdindeki Portekiz kitabet dairesi umumî müdürü;
Doktor Alexandro Ferraz de Andrade, Sefaret başkâtibi, Milletler Cemiyeti nezdindeki Portekiz kançılaryası şefi.

Haşmetlû Romanya Kırılı:

M. Constantin Antoniadu, Milletler Cemiyeti nezdinde fevkalâde murahhas ve orta elçi.

San Marino Cümhuriyeti Naip - Kapitenleri:

Profesör C. E. Ferri, avukat.

Haşmetlû Siyam Kırılı:

Fahametlû Prens Damras, Haşmetlû İngiltere Kırılı nezdinde Fevkalâde murahhas ve orta elçi, Milletler Cemiyeti nezdinde daimî mümessil.

Haşmetlû İsveç Kırılı:

M. K. I. Westman, İsviçre Federal Meclisi nezdinde Fevkalâde murahhas ve orta elçi.

İsviçre Federal Meclisi:

M. Paul Dinichert, orta elçi, Federal siyâsî dairede haricî işler şubesi şefi;
Doktor Henri Carrière, Umumî hıfzıssıhha federal servisi müdürü.

Çekoslovakya Cümhuriyeti Reisi:

M. Zdenek Fierlinger, İsviçre Federal Meclisi nezdinde Fevkalâde murahhas ve orta elçi, Milletler Cemiyeti nezdinde daimî delege.

Uruguay Cümhuriyeti Reisi:

Doktor Alfredo de Castro, İsviçre Federal Meclisi nezdinde Fevkalâde murahhas ve orta elçi.

Venezuellâ Birleşik Devletleri Reisi:

Doktor L. G. Chacín - İtriago, Bern maslahatgüzarı, Karakas tıp akademisi azası.

Bu murahhaslar usule muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini birbirlerine ibraz ettikten sonra atideki ahkâmı kararlaştırmışlardır:

FASIL I.

Tarifât

Madde 1.

Aşağıdaki tarifât, aksine bir kaydı mahsus bulunmadıkça, işbu mukavele ahkâmının kâffesine tatbik olunur:

1 - «Cenevre mukavelesi» nden maksut, 19 şubat 1925 te Cenevrede imza edilen beynelmilel afyon mukavelesidir.

2 - «Eeza, (drogue) dan gerek kısmen imal, gerek tamamen tasfiye edilmiş olsun, atideki cezalar anlaşılır:

Grup : I

Tâli grup (a):

- (i) % 20 morfin ihtiva eden ve doğrudan doğruya ham veya tıbbî afyonla yapılan müstahzarat ta dahil olduğu halde, morfin ve emlâhı;
- (ii) Diacétylmorphine (Diyasetil - morfin) ve morfinin sair esterleri (eter - mihleri) ve bunların emlâhı;
- (iii) Doğrudan doğruya koka yaprağından yapılan ve 0, 1 % nisbetinden fazla kokain ihtiva eden müstahzarat dahil olduğu halde, kokain ve emlâhı, eegonine (ekgonin) in bütüin esterleri ve bunların emlâhı;
- (iv) Dihydrooxycodéinone (ki, eucodal müseccel ismi altında bir milhi vardır) dihydrocodéinone (ki, dicodide müseccel ismi altında bir milhi vardır), dihydromorphinone (ki, dilundide müseccel ismi altında bir milhi vardır), acétylodihydrocodéinone veya acétylodémethylodihydrothébaïne (ki, acédicone müseccel ismi altında bir milhi vardır) dihydromorphine (ki, paramorfan müseccel ismi altında bir milhi vardır), bunların esterleri, ve bu maddelerden her hangisi birinin ve esterinin emlâhı, N - oxymorphine (ki, müseccel ismi géno morphine'dir), N - oxymorphine'e ait mürekkebat ve sair pentavalente' azotlu morfin mürekkebatı.

Tâli grup (b):

Méthylmorphine (Codéine) ve éthylmorphine ve bunların emlâhı müstesna olmak üzere, eegonine, thébaine ve bunların emlâhı, benzylmorphine gibi morphine éthers-oxysd' leri ve bunların emlâhı.

Grup: II

Méthylmorphine (codéine) éthylmorphine ve bunların emlâhı.

İşbu bentte zikredilen maddeler, sentetik bir tarzda bile yapılmış olsalar ceza (drogues) ad-dolunacaklardır.

« Grup 1. » ve « Grup 2. » tâbirleri müteakiben işbu bendin I ve II nei gruplarını gösterirler.

3 - «Ham afyon» morphine muhteviyatı ne olursa olsun haşhaş (Papaver somniferum L.) kellele-rinden istihsal edilmiş ve paketlenmesi ve nakli için lâzımgelen ameliyeden başka bir ameliye gör-memiş olan, kendi kendine mütehassir usareye ham afyon denir.

« Tıbbî afyon » tıbbî istimale yarayacak şekle gelmesi için lâzımgelen istihzarata tâbi tutulmuş ve toz veya granüle halinde veyahut kodeksin gösterdiği lüzuma nazaran tesirsiz maddelerle karış-mış şekilde olan afyona « Tıbbî afyon » denir.

« Morphine » ($C_{17} H_{19} O_3 N$) kimya düsturuna uygun olan afyondur. Başlıca cevherî mües-sirine « Morphine » denir.

« Diacétylmorphine » $C_{21} H_{23} O_5 N$ ($C_{17} H_{17} (C_2 H_3 O)_2 O_3 N$) (Diamorphine, Héroïne) kimyevî düsturuna uygun olan maddeye « Diacétylmorphine » denir.

« Koka yaprağı » (Erythroxyllacée) fasilesinden (Erythroxyllon Coca Lamarek), (Erythroxyllon novo - granatense) ve Hieronymus (Moris) ve bunların muhtelif einslerinin veya aynı fasilenin diğ-er nevilerinin yapraklarına « Koka yaprağı » denir ki bu yapraklardan gerek doğrudan doğru-ya ve gerekse kimyevî tahavvüllerle (Cocaine) istihsal olunabilir.

« Cocaine » ($C_{17} H_{21} O_4 N$) kimyevî düsturuna malik olup 20 % (Chloroforme) de mahlûl halinde bulunan levojir (Benzoylcegonine) nin inetil eterine (Cocaine) denir. ($[\alpha] D 20^\circ = -16^\circ 4$).

« Egonine » ($C_9 H_{15} O_3 N \cdot H_2 O$) kimyevî düsturuna malik olan (Egonine lévogyre) e ve sanayide bu maddenin tekrar meydana çıkarılmasına yarayan bütün müstakkatına (Egonine) denir. (Mahlûl halinde 5 %, $[\alpha] D 20^\circ = -45^\circ 6$).

Atideki eezalar kimyevî formüllerile şöyle tayin edilmişlerdir:

Dihydrooxycodéinone	$C_{15} H_{21} O_4 N$	
Dihydrocodéinone	$C_{18} H_{21} O_3 N$	
Dihydromorphinone	$C_{17} H_{19} O_3 N$	
Acétylodihydrocodéinone ou Acétylodéméthylodihydrothébaïne	} $C_{20} H_{27} O_4 N$	($C_{15} H_{20} (C_2 H_3 O) O_3 N$)
Dihydromorphine		
N-oxymorphine	$C_{17} H_{19} O_4 N$	
Thébaïne	$C_{19} H_{21} O_3 N$	
Méthylmorphine (codéine)	$C_{17} H_{21} O_3 N$	($C_{17} H_{18} (CH_3 O) O_2 N$)
Ethylmorphine	$C_{19} H_{23} O_3 N$	($C_{17} H_{17} (C_2 H_5 O) O_2 N$)
Benzylmorphine	$C_{24} H_{27} O_3 N$	($C_{17} H_{18} (C_7 H_7 O) O_2 N$)

! - «İmal» den tasfiye de anlaşılır:

«Travil» den şibih kalevilerin kendi emlâhına tahvili müstesna olmak üzere, bir «ceza»nın kimya usulile tahvili anlaşılır.

Bir «ceza» başka bir «ceza» ya tahvil edilirse, bu ameliye ilk «ceza» ya nisbetle bir tahvil ve ikineye nisbetle bir imal addolunur.

Tahminden maksat, işbu mukavelenin iki ilâ beşinci maddelerine tevfikân yapılan tahminler ve metinde aksine sarahat olmadıkça munzam tahminlerdir.

« İhtiyat stok » tabiri, her hangi bir ceza mevzubahis olduğu zaman,

(i) Buldukları memleket veya arazide dahilî normal istihlâk için,

(ii) Bu memleket veya arazide tahvil edilmek için, ve

(iii) İhracat için, lâzım olan stok demektir.

« Devlet stoku » tabiri, her hangi bir ceza mevzubahis olduğ uzaman, Devletin kendi istimali için

veya fevkalâde ahvale karşı, Devletin kontrolü altında tutulan stoklardır.

Metinde aksine sarahat olmadıkça, «ihracat» tabirinin yeniden ihracı da ifade ettiği addedilir.

FASIL II.

Tahminler

Madde 2.

1 - Yüksek Âkit taraflar Cenevre mukavelesinin VI nci faslına tevfikân teşekkül eden Daimî merkez komitesine her sene her ecza için ve işbu mukavelenin tatbik edildiği arazilerinin her biri için, işbu mukavelenin 5 inci maddesi ahkâmı mucibince tahmin cetvelleri göndereceklerdir.

2 - Yüksek Âkitlerden biri, 5 inci maddenin 4 üncü fıkrasında tasrih edilen tarihte, işbu mukavelenin tatbik edildiği arazilerinden biri için tahmin cetveli göndermemişse, mevzubahis tahmin, imkân dairesinde, 5 inci maddenin 6 nci fıkrasında zikredilen murakabe teşkilâtınca yapılır.

3 - Daimî merkez komitesi, işbu mukavelenin tatbik edilmediği memleketler veya araziler için işbu mukavele ahkâmına tevfikân tanzim edilmiş tahmin cetvelleri talep edecektir. Bu memleketler veya arazilerden her hangi birisi için, tahmin cetvelleri tevdi edilmezse, bu tahmin, imkân dairesinde, murakabe teşkilâtınca yapılacaktır.

Madde 3.

Yüksek Âkit taraflardan herhangi biri, icap ederse lâalettayin bir sene için, ve arazisinden lâalettayin biri için o arazi ve o seneye mahsus munzam tahmin cetveli tanzim edebilir ve bunu icap ettiren esbabı izah eyler.

Madde 4.

1 - Âkit olduğu memleketin veya arazinin dahilî istihlâki için lâzım olan «ecza» lardan herhangi biri için yukarıdaki maddeler mucibince yapılan her tahmin, ancak o memleket veya arazinin tıbbî ve fennî ihtiyacatına müstenit olacaktır.

2 - Yüksek Âkit taraflar, ihtiyat stoklarından başka Devlet stokları da teşkil ve muhafaza edebilirler.

Madde 5.

1 - İşbu mukavelenamenin 2 ilâ 4 üncü maddelerinde musarrah tahminler daimî merkez komitesince zaman zaman tanzim edilip bu komite tarafından Milletler Cemiyeti azası ve 27 nci maddede mezkûr aza olmayan Devletlere tebliğ edilecek modele tevfikân yapılabilir.

2 - Şibih kalevî veya emlâhî veya şibih kalevî istihzarat veya emlâhî şeklinde olan her bir ecza için her sene, her memleket veya arazi için yapılacak tahminler aşağıdaki şeyleri gösterecektir.

- a) Müstahzarat imali için lâzım olan miktar da dahil bulunmak üzere, tıbbî ve fennî ihtiyaçlar için elzem olan miktarın gerek dahilî istihlâke gerek ihraca tahsis edilmiş olsun, ihracında ihraç müsaadesine lüzum olmayacaktır.
- b) Gerek dahilî istihlâk gerek ihraç için yapılacak tahvillere yarayacak miktar,
- c) Elde bulundurulması arzu edilen ihtiyat stokların,

d) 4 üncü maddede musarrah Devlet stoklarının teşkil ve muhafazası için lâzım olan miktar.

Her bir memleket veya arazi için tahmin yekûnundan maksat, işbu bendin a ve b fıkralarında tasrih edilen miktarlar yekûnuna, ihtiyat stoku ile Devlet stoklarının matlup miktara iblağı için lâzım gelen miktarın ilâvesile veya bu yekûndan mezkûr stokları matlup derecede fazlaya çıkarabilecek her miktarın tenziliyle elde edilecek miktardır. Maamafih bu ilâve ve tenziller, ancak alâkadar Yüksek Âkit tarafın tahmin cetvelini zamanında Daimî merkez komitesine tevdiine bağlıdır.

3 - Her tahmin cetveli ile beraber, orada münderic muhtelif miktarların hesabında kullanılan usulü gösterir bir izahname bulunacaktır. Hesaplanan miktarlara, talebin tezayüdü ihtimaline karşı bir pay da dahil edilmişse, tahmin cetvelinde bu pay miktarı da tasrih edilecektir. Şurası da mukarrerdir ki ikinci gruba dahil olan veya dahil olabilecek «ecza» lardan her hangi biri mevzubahis olduğu takdirde, diğer «ecza» lardakinden daha fazla bir pay bırakmak lüzumu hâsıl olabilir.

4 - Bütün tahmin cetvellerinin en geç tahminin tesbit edildiği seneden evvelki ağustosun 1 inde Daimî merkez komitesine vâsıl olmaları lâzımdır.

5 - Munzam tahmin cetvelleri tanzimleri akabinde Daimî merkez komitesine gönderileceklerdir.

6 - Tahmin cetvelleri bir murakabe heyeti tarafından tetkik edilecektir. Milletler Cemiyetinin afyon ve sair muzır eczalar ticareti için istişarî komisyonu, Daimî merkez komitesi Milletler Cemiyeti hıfzıssıhha ofisile beynelmilî hıfzıssıhha ofisi bu heyete birer aza tayin etmek hakkına malik olacaklardır. Murakabe heyeti kitabeti, merkezî komitenin sıkı teşriki mesaisini temin edecek olan Milletler Cemiyeti umumî kâtibi tarafından temin edilecektir.

Devlet ihtiyaçları müstesna olmak üzere, kendisi için tahmin cetveli tanzim edilen her memleket veya arazi için, murakabe heyeti, gerek tahmini itmam, gerek cetveller mündericatını izah için lüzumlu gördüğü her türlü fazla tafsilât ve izahati isteyebilir; bu suretle toplanan malûmat neticesinde, murakabe heyeti alâkadar Devletin rızasıyla takdir cetvellerinde tadilat yapabilir. II inci gruba dahil olan veya dahil olabilecek «ecza» lardan her hangi biri mevzubahis olduğu takdirde, muhtasar bir beyanname kâfidir.

7 - Murakabe heyeti, verilen tahmin cetvellerini, yukarıdaki maddenin 6 ncı bendine tevfikân, tetkik ve kendileri için tahmin cetveli verilmiş olan memleket veya arazi için tahmin cetvelini 2 ncı maddeye tevfikân tanzim ettikten sonra Milletler Cemiyetinin bütün azasına ve 27 ncı maddede mezkûr aza olmayan Devletlere her memleket veya arazi için yapılan tahmini gösterir bir listeyi en geç, her senenin 1 kânunuevvel tarihinde kâtibi umumî vasıtasıyla gönderecektir. Bu listeye murakabe heyeti tarafından lüzum görüldüğü takdirde, yukarıdaki 6 ncı bende tevfikân, verilen veya istenilen izahati ve tahmin, izahat veya izahat talebi hakkında murakabe heyetinin arz etmek lüzumunu hissettiği mülahazatı havi bir izahname ilâve edecektir.

8 - Sene zarfında Daimî merkezî komiteye gönderilen her munzam tahmin cetvelinin murakabe heyeti tarafından derhal yukarıki 6 ve 7 ncı bentlerde tasrih edilen muameleye tâbi tutulması lâzımdır.

FASIL III.

İmalâtın tahdidi

Madde 6.

I - Hiç bir memleket veya arazide herhangi bir sene zarfında herhangi bir « ecza » dan aşğıdaki miktarların yekûnundan fazla miktarda imal olunmayacaktır:

- a) Velev dahilî istihlâke veya ihracata tahsis edilmiş olsun ihracat müsaadesine tâbi olmayan müstahzaratın imali için lâzım gelen miktar da dahil olduğu halde, tıbbî veya ilmî ihracatta ecza olarak kullanılmak üzere o memleket veya arazinin o sene

- için tayin edilmiş olan tahminat hadleri dahilindeki miktar.
- b) Gerek dahili istihlâk gerek ihracat için tahvil maksadile bu memleket veya arazinin bu seneye ait tahminat cetvelleri hududü dahilinde lâzım olan miktar.
- c) İhracata muhassas siparişlerin işbu mukavelename ahkâmına tevfikân sene zarfında icrası için bu memleket veya arazinin muhtaç olabileceği miktar.
- d) İhtiyat stoklarını derpiş edilen seneye ait tahminatta tayin olunan hadde tutmak için o memleket veya arazi tarafından lüzumlu görülmesi muhtemel miktar.
- e) Devlet stoklarını derpiş edilen seneye ait tahminatta tayin olunan hadde tutmak için lüzumlu görülmesi muhtemel miktar.

2 - Bir Yüksek Âkit tarafı, bir sene müayyetinde imal edilmiş olan miktarm, 7 nci maddenin ilk fıkrasında derpiş edilen tenzilât da hesaba dahil edildikten sonra, yukarıda tayin edilen miktarlar yekûnunun tecavüz ettiğini görürse, bu fazlanın ertesi sene zarfında imal edilecek olan miktardan tenzili mukarrerdir. Yüksek Âkit taraflar daimî merkezî komiteye senelik istatistiklerini verirken, bu fazlalığın sebeplerini de bildirceklerdir.

Madde 7.

Her ihracatın 6 nci madde mucibince her hangi bir sene zarfında her hangi bir memleket veya arazide imaline müsaade edilen miktardan :

- (i) İade edilen kısmı dahil olmak ve tekrar ihraç edilen tenzil olunmak suretile ithal edilen her miktar ceza.
- (ii) Musadere edilip de dahili istihlâk için böylece istimal edilen veya tahvil için kullanılan her miktar ceza ;
- Tenzil edilecektir.

Madde 8.

Bir memleket veya arazi dahilinde tahvil maksadile, o memleket veya arazinin tahmin cetvellerine tevfikân ithal veya imal edilen her nevi «ceza» miktarı, imkân varsa tahmin cetvellerinin tayin ettiği müddet zarfında, bu hususta tamamen kullanılmalıdır.

Bununla beraber, mevzubahis müddette de bu miktarm hepsini kullanmak mümkün değilse, sene sonunda kullanılmamış olarak kalan kısmı bu memleket veya arazinin ertesi seneki tahmin cetvellerinden tenzil edilecektir.

Madde 9.

Eğer, işbu mukavelenamenin bütün ahkâmının kabili tatbik olacağı zaman, bir memleket veya arazide o esnada mevcut bir ceza stoku bu memleket veya arazinin kendi tahmin cetvellerine nazaran elinde bulundurmamak istediği mezkûr ceza ihtiyat stok miktarını tecavüz ederse, bu fazla, işbu mukavelename ahkâmına tevfikân sene zarfında tabii şerait dahilinde icabına göre imal veya ithal edilecek miktardan tenzil edilecektir.

Bu muamele tatbik edilmezse, Hükûmet işbu mukavelenamecin bütün ahkâmını kabili tatbik olacağı zaman mevcut stok fazlasını uhdesine alacaktır. Hükûmet, bazı fasıllarla bunlardan ancak mukavelename mucibince verilebilecek olan miktarda teslimatta bulunacaktır. Sene zarfında, bu şekilde yapılan teslimat miktarı, aynı sene zarfında, icabına göre ithal veya imal için muhassas miktarm mecmuundan tenzil olunacaktır.

FASIL IV.

Memnuat ve tahdidat

Madde 10.

1 - Yüksek Âkit taraflar, (Diacétylmorphine) ve emlâhı ile, (Diacétylmorphine) i veya emlâhını ihtiva eden müstahzaratın arazilerinden ihraçını menedeceklerdir.

2 - Bununla beraber, kendi arazisi dahilinde (Diacétylmorphine) imal edilmeyen bir Hükûmetten sadır olacak bir talep üzerine, her Yüksek Âkit taraf (Diacétylmorphine) in, emlâhının ve (Diacétylmorphine) veya emlâhını ihtiva eden müstahzaratın o memleketin tıbbî ve ilmî ihtiyaçlarına tekabül eden miktar nisbetinde o memlekete ihracına müsaade edebilir. Şu şartla ki, bu talep bir ithal vesikasına terdifen yapılmış ve vesikada işaret olunan resmî makama tevcih edilmiş olsun.

3 - Bu şekilde ithal edilen bilûmum miktarlar, ithal eden memleket Hükûmeti tarafından ve onun mesuliyeti tabtında tevzi edilecektir.

Madde 11.

1 - Bu günkü tarihte tıbbî ve fennî ihtiyaçat için istimal edilmemiş olan afyonun (Phénantrene) şîbih kalevilerinden veya koka yaprağını (cegoninique) şîbih kalevilerinden birinden müştak her mahsulün ticaret ve ticaret maksadile imaline, her hangi bir memleket veya arazi dahilinde, ancak bu mahsulün tıbbî veya ilmî kıymeti alâkadar Hükûmet tarafından makbul görülecek bir tarzda tesbit edilirse, müsaade edilebilir.

Bu takdirde, mevzubahis maddenin (toxicomanie) tevhit etmeğe müstait olmadığına veya toxicomanie tevhit edebilecek bir maddeye tahvil edilemeyeceğine karar vermiş olmadıkça, imaline müsaade olunan miktar, aşağıda mûnderiğ mukarrerata intizaren, memleket veya arazinin tıbbî ve ilmî maksatlara matuf ihtiyacatı yekûnunu ve ihracat siparişlerine tekabül etmesi lâzımgelecek miktarları tecavüz edemeyecek ve işbu mukavelename ahkâmı mezkûr maddeye tatbik olunacaktır.

2 - İşbu maddelerden birinin ticaretine veya ticaret maksadile imaline müsaade edecek olan Yüksek Âkit taraf, bu müsaadeden derhal Milletler Cemiyeti umumî kâtibini haberdar edecek; umumî kâtip de, bu işarı diğer Yüksek Âkit taraflara ve Cemiyetin hıfzıssıhha komitesine tebliğ edecektir.

3 - Hıfzıssıhha komitesi meseleyi Beynelmîlel hıfzıssıhha ofisi daimî komitesine arzettikten sonra, mebhüs maddenin toxicomanie tevhit edip edemeyeceğine ve bu itibarla birinci grupnu (A) tâli grupta zikredilen «ecza» larla temsil edilip edilemeyeceğine veya bu «ecza» lardan birine tahvili kabul olup olmadığına (ve bu itibarla birinci grubun B) tâli grupta veya ikinci grupta zikredilen «ecza» lara temsil edilip edilemeyeceğine karar verecektir.

4 - Hıfzıssıhha komitesi, mevzubahis maddenin toxicomanie tevhit edebilecek mahiyette olmamakla beraber bu neviden bir «ecza» ya kalbolunabileceğine karar verirse, bu «ecza» nın birinci grubun B) tâli grubu ile ikinci gruptan hangisine dahil olduğunu tayin meselesi bunun ilmî ve teknik cihetlerini tetkika salâhiyettar üç mütehassıstan mürekkep bir komitenin kararına arz olunur.

Bu mütehassıslardan ikisi, mütekabilen, alâkadar Hükûmet ve afyon istişarî komitesi tarafından; üçüncüsü de, her ikisi tarafından tayin olunacaktır.

5 - Bu geçen iki fıkraya tevfikân ittihaz olunacak her karar, Milletler Cemiyeti umumî kâtibinin irtılama arz edilecek, ve umumî kâtip, bunu Milletler Cemiyetinin bütün azalarına ve 27 nci maddede mezkûr aza olmayan Devletlere bildirecektir.

6 - Bu mukarrerattan mevzubahis maddenin toxicomanie tevhit edebileceği veya bunu tevhit edebilecek bir «ecza» ya tahvil olunabileceği anlaşılırsa, Yüksek Âkit taraflar, umumî kâtibin tebliğini alır almaz, bu «ecza» ya I inci veya II inci gruba dahil olduğuna göre, işbu mukavelenamede derpiş olunan rejime tâbi tutacaklardır.

7 - Her hangi diğeri bir Yüksek Âkit tarafın umumî kâtip nezdinde vaki olacak talebi üzerine, bu mahiyetteki her karar, yapılmış olan tecrübelerden istifade edilerek yukarıda işaret olunan usule tevfiikan tekrar tetkik olunabilecektir.

Madde 12.

1 - Bir Yüksek Âkit tarafın arazisinden mevrut veya oraya sevkedilecek olan her hangi bir «ecza»nın ithal veya ihracı, ancak bu mukavelename ahkâmına tevfiikan yapılabilecektir.

2 - Her hangi bir « ecza »nın her hangi bir memleket veya arazi dahiline her hangi bir sene için yapılacak ithalâtı, o memleket veya arazi dahilinde aynı sene zarfında imal edilen miktar tenzil edildikten sonra, 5 inci maddede tasrih edilmiş olan takdirler yekûnile o memleket veya araziden aynı sene zarfında ihraç edilen miktarların mecmuunu geçmeyecektir.

FASIL V.

Kontrol

Madde 13.

- 1 -
- a) Yüksek Âkit taraflar 1 grupundaki umumî eczada Cenevre mukavelenamesinin 4 üncü maddesinde tahsis edilmiş maddelere tatbik edilmekte olan ahkâmı (veya buna muadil ahkâmı) tatbik edeceklerdir. Yüksek Âkit taraflar bu ahkâmı işbu 4 üncü maddede işaret edilen kokain ve morfin müstahzaratına ve Cenevre mukavelenamesi rejiminden, bu mukavelenamenin 8 inci maddesine tevfiikan, hariç kalabilecek müstahzarat müstesna olmak üzere, 1 grupunun diğeri eczalarının bütün müstahzaratına dahi tatbik edeceklerdir.
 - b) Yüksek Âkit taraflar 0,2 % nisbetinde veya daha az morfin yahut 0,1 % nisbetinde veya daha az kokain ihtiva eden atıl, mayi veya sulp bir maddedeki morfin veya kokain veya bunların emlahının mahlul veya temditlerine daha yüksek bir % ye malik bulunan müstahzaratın tâbi tutulduğu muameleyi tatbik edeceklerdir.

2 - Yüksek Âkit taraflar II nei grupta bulunan veya o gruba ithal edilebilecek olan « ecza »lara Cenevre mukavelenamesinin zirdeki ahkâmını veya bunlara muadil ahkâmı tatbik edeceklerdir:

- a) 6 nei ve 7 nei maddelerin, bu eczaların imal, ithal ve ihraç ve toptan ticaretine tatbik edilebilecek ahkâmı;
- b) Bu « ecza »lardan birini ihtiva eden ve alelâde tedavi tatbikatına yarayan terkiplerden maadası için V inci faslın ahkâmı;
- c) 22 nei maddenin I b) c) ve e) fıkraları ile 2 nei fıkrasının ahkâmı ki, bunda şurası da mukarrerdir:
 - i) ithalât ve ihracat istatistikleri üç ayda bir değil senede bir gönderilebilecektir; ve
 - ii) 22 nei maddenin I b) ve 2 nei fıkraları bu « ecza »ları ihtiva eden terkiplere kabili tatbik olmayacaktır.

Madde 14.

1 - Birinci grupta bulunan veya o gruba ithal edilebilecek olan bir « ecza » nın ne bu mukavelenamenin ne de Cenevre mukavelenamesinin tatbik olunmadığı memleket veya arazilere müteveccihen ihracı için ihraç müsaadenamesi verecek olan Hükûmetler, derhal keyfiyetten Daimî merkezî komiteyi haberdar edeceklerdir. Şurası da mukarrerdir ki, vaki olacak ihraç talepleri 5 kilogram veya ondan fazlası içinse, bu ihracın ithal edecek olan memleket veya arazi için yapılan tahminleri tecavüze sebebiyet vermeyeceği Daimî Merkezî komite nezdinde alâkadar Hükûmet tarafından temin edilmedikçe, müsaadename verilmeyecektir. Daimî Merkezî komite tecavüz vukubulacağını bildirirse, Hükûmet bu tecavüze sebebiyet verecek miktarın ihracına müsaade etmeyecektir.

2 - Daimî Merkezî Komiteye şu geçen fıkraya tevfikân tevdi edilen ithalât ve ihracat cetvellerinden veya yapılan beyanattan her hangi bir memleket veya araziye müteveccihen yapılan veya yapılmasına müsaade edilen miktarın, müşahede ve tesbit edilmiş olan ihracatı da ilâve edilmek suretile o memleket ve arazisi için, o sene için 5 inci maddede tesbit edilmiş olan tahminlerin mecmuunu tecavüz ettiği tebeyyün edecek olursa, o sene komite derhal keyfiyetten bütün Yüksek Âkit tarafları haberdar edeceklerdir. Bunlar, mevzubahis sene zarfında, mezkûr memleket veya araziye müteveccihen hiç bir yeni ihracata müsaade vermeyeceklerdir. Bu hususta şu hallerde istisna vardır:

- (i) Aynı zamanda fazla olarak ithal edilen her miktar, ve lâzım olan munzam miktar için yeni bir munzam tahmin icra edildiği halde, veya
- (ii) İhracat memleketi Hükûmetinin fikrine göre, ihracatı, insanîyetin menfatleri veya hastaların tedavisi için katî surette lüzumlu olan istisnaî hallerde.

3 - Daimî merkezî komite, her sene, geçen seneye mahsus olmak üzere her memleket veya arazi için bir liste hazırlayacak, içinde şunlar işar edilecektir:

- a) Her bir « ecza » ya dair tahminleri;
- b) İstihlâk edilmiş her bir « ecza » nın miktarını;
- c) İmal edilmiş her bir « ecza » nın miktarını;
- d) Başka bir madde haline kalbolunmuş her bir drogue'un miktarını;
- e) İthal edilmiş olan her bir « eczanın » miktarını;
- f) İthal edilmiş olan her bir « ecza » nın miktarını;
- g) İhraçları için ihracat müsaadeleri matlup olmayan müstahzaratın imalinde kullanılmış olan her bir « ecza » nın miktarını.

Yüksek Âkit taraflardan birinin, işbu mukavelenamede derpiş edilmiş mecburiyetleri ifa etmekte kusur ettiği veya kusur etmiş olabildiği mezkûr listeden istintaç edilirse, komite Milletler Cemiyeti umumî kâtibi vasıtasile ondan izahat talep etmek hakkına malik olacaktır; ve bu hususta Cenevre mukavelenamesinin 24 üncü maddesinin 2 ilâ 7 nci fıkralarında derpiş edilen, usul, kabili tatbik olacaktır.

Komite, yukarıda mevzubahis olan listeyi ve, faydasız telâkki etmedikçe, evvelki fıkra mucibince verilen veya talep olunan izahatın bir hulâsası ile beraber bu izahata veyahut izahat taleplerine müteallik olarak serdetmek lüzumuna kail bulunduğu mülâhazatı mümkün olacak müstaceliyetle neşredecektir.

Daimî merkezî komite, işbu mukavelename mucibince aldığı istatistikleri ve diğer haberleri neşrederken, bu neşriyatta spekülâtörlerin muamelelerini teshil edebilecek veya Yüksek Âkit taraflardan herhangi birinin meşru ticaretine zarar getirebilecek mahiyette hiç bir kayıt buldurmamağa itina edecektir.

FASIL VI.

İdarî ahkâm

Madde 15.

Yüksek Âkit taraflar, işbu mukavelename ahkâmının arazilerinde meriyeti için muktazi bil cümle kanunî ve diğer nevi tedbirleri ittihaz eyleyeceklerdir.

Yüksek Âkit taraflar:

- a) İşbu mukavelename ahkâmını tatbik etmek;
- b) Ecza ticaretini nizam ve nezaret altına almak ve murakabe etmek;
- c) Toxicomanie' (zehirlenme iptilâsı) nın tevessüüne mâni olmak ve gayrimeşru ticarete karşı gelmek için muktazi bileümle tedbirleri ittihaz etmek, toxicomanie ye karşı mücadele teşkilâtı yapmak vazifesile mükellef hususî bir idareyi, eğer henüz tesis etmemişlerse, tesis eyleyeceklerdir.

Madde 16.

1) Yüksek Âkit tarafların her biri:

- a) Eczaların her birinin imal veya başka bir maddeye kalbi için, veyahut diğer her hangi bir gaye için her imalâtçının elinde bulunan iptidaî maddelerin ve işlenmiş eczaların miktarları;
- b) İstihsal edilen eczaların (yahut ta bu eczaları ihtiva eden müstahzarların) miktarı;
- c) Bu suretle istihsal edilmiş olan eczalarla müstahzarların istimalleri sureti ve bilhassa bunların fabrikadan çıkışlarında piyasaya tevzileri üzerinde şiddetli bir murakabe iera edecektir.

2 - Yüksek Âkit taraflar her hangi bir fabrikatörün elinde piyasa şeraiti nazarı itibara alınarak, teşebbüsün iktisadî işleminin istilzam ettiği miktardan fazla iptidaî maddelerin terakümüne müsaade etmeyeceklerdir. Her imalâtçının her hangi bir zamanda, elindeki iptidaî maddelerin miktarı, gelecek altı aylık müddet zarfındaki imalât için lâzım olan miktarı geçmeyecektir, meğer ki Hükûmet, tetkikat yaptıktan sonra istisnaî ahvalin munzam miktarların toplanmasını icap ettirdiğini takdir etmiş buluna. Fakat, hiç bir halde, bu suretle birikecek olan miktarlar yekûnu, bir senelik iddiharatı teavüz etmemelidir.

Madde 17.

Yüksek Âkit taraflardan her biri, arazisi üzerinde yerleşmiş olan her imalâtçırı âtidedeki noktalar hakkında üç ayda bir rapor vermeğe mecbur tutacaktır:

- a) İmalâthanesine almış olduğu iptidaî maddelerle her eczanın miktarları; bir de bu maddelerin her birile imal edilmiş olan, her ne einsten olursa olsun, eczalar veya sair her maddenin miktarı. İmalâtçı bu suretle kendisi tarafından alınmış olan iptidaî maddelerin miktarını haber verirken, bunların ihtiva ettikleri veya bunlardan istihsal edilebilecek morfin, kokain, (egonine) nisbetlerini bildirecektir. Bu nisbetler, Hükûmet tarafından tayin edilen metotlar ve Hükûmetçe makbul addedilecek şartlar dahilinde tayin edilecektir;
- b) Üç aylık müddet zarfında kullanılmış olan gerek iptidaî maddelerin, gerek bu maddeler vasıtasile imal edlimiş olan mahsullerin miktarları;
- c) Üç aylık müddet sonunda stok olarak kalan miktarlar.

Yüksek Âkit taraflardan her biri, kendi arazisi üzerinde yerleşmiş olan toptanları, her se-

ne sonunda, her ecza için o sene zarfında ithal veya ihraç edilmiş olan ve ithal ve ihraç için müsaadenameye ihtiyacı bulunmayan müstahzarattan ihtiva ettiği eczanın miktarını bir raporla bildirmeye mecbur tutacaktır.

Madde 18.

Yüksek Âkit taraflardan her biri, gayrimeşru ticarete musadere edeceği 1 inci gruptaki «ecza» ların adli prosedür veya Devlet makamatı tarafından açılacak her hangi bir dava noktasından bu «ecza» lara lüzum kalmadığı andan itibaren, gerek Hükümet tarafından ve gerek onun kontrolü altında imha edilmesini, yahut uyuşturucu olmayan veya tıbbî veya ilmî istimale tahsis edilen maddelere tahvil ettirilmesini taahhüt ederler. Her halde, diacétylmorphine imha veya başka maddeye kalbedilecektir.

Madde 19.

Yüksek Âkit taraflar, her hangi bir «ecza» veya bu «ecza» yı ihtiva eden müstahzaratın satılığa çıkarıldığı etiketlerin bunların yüzde nisbetlerini bildirmesi mecburî tutulacaktır. Bu etiketler «ecza» ve müstahzaratın ismini de millî kanunlara derpiş edilen şekilde göstereceklerdir.

FASIL VII.

Umumî ahkâm

Madde 20.

Bu mukavelenamenin meriyete girdiği esnada arazisinin biri üzerinde her hangi bir «ecza» imal veya tahvil edilen veya o sırada veyahut bilâhare bu imal veya tahvilin arazisi üzerinde icrasına ruhsat vermek tasavvurunda bulunan her Yüksek Âkit taraf, Milletler Cemiyeti umumî kâtibine bir ihbariye göndererek, imal veya tahvilin yalnız dahilî ihtiyacatı temine mi, yoksa aynı zamanda ihracatada mı, matuf bulunduğunu, bu imal veya tahvilin ne zaman başlayacağını bildirecek; ve, aynı zamanda, imal veya tahvil olunacak «ecza» ların ve ruhsat alan eşhas ile ticarethanelerin isimlerini tasrih edecektir.

2 - Arazisi üzerinde «ecza» lardan her hangi birinin imal veya tahvili tatil edildiği takdirde, Yüksek Âkit taraf bu husus için umumî kâtibe bir tebliğname göndererek, bu imal veya tahvilin tatil edildiği veya edileceği mahal ve tarihi bildirecek, ve kastolunan «ecza» yı alâkadar şahıslarla müesseselerin isim ve adresini tasrih edecektir.

3 - 1 ve 2 nci fıkralara tevfikân verilen malûmat, umumî kâtip tarafından Yüksek Âkit taraflara tebliğ edilecektir.

Madde 21.

Yüksek Âkit taraflar, Milletler Cemiyeti umumî kâtibi vasıtasile, bu mukavelenamayı müessir kılmak zmnında neşredilen kanun ve nizamnameleri birbirlerine tebliğ edecekler ve mezkûr umumî kâtibe, ahyon ve diğer muzır «ecza» lar ticareti istişarî komitesinin tesbit etmiş olduğu bir formüller'e tevfikân, kendi arazileri üzerinde bu mukavelenin tatbikına dair senelik bir rapor vereceklerdir.

Madde 22.

Yüksek Âkit taraflar, Daimî merkezî komitesine verecekleri senelik istatistiklerde imalâtçılar ve toptancılar tarafından müstahzarat imali için kullanılan, dahilî istihlâke veya ihracata yarayan, ihracı için müsaadenameye ihtiyaç olmayan her « ecza »nın miktarını göstereceklerdir.

Yüksek Âkit taraflar, istatistiklerinde, aynı zamanda, 17 nci maddeye tevfikân imalâtçılar tarafından tesbit olunmuş cetvellerin bir hulâsasını bulunduracaklardır.

Madde 23.

Yüksek Âkit taraflar, keşfetmiş oldukları, ve gerek bulunan « ecza »ların miktarı gerekse bu keşfin gayrimeşru « ecza » ticaretini temin eden membalar hakkında veya bu ticareti yapanların kullandıkları metot üzerinde malûmat verebilecek mahiyette olması noktasından ehemmiyet arzede-
bilecek olan her gayrimeşru ticaret vakası, Milletler Cemiyeti umumî kâtibi vasıtasile, mümkün olduğu kadar kısa bir mühlet zarfında birbirlerine ihbar edeceklerdir. Bu ihbarat, mümkün olduğu kadar, şunları gösterecektir:

- a) Mevzubahs « ecza »ların miktar ve einsini;
- b) « Ecza »ların menşecini, markalarla etiketlerini;
- c) « ecza »ların gayrimeşru ticarete geçirildiği geçit noktalarını;
- d) « Ecza »ların gönderildiği yer, gönderenlerin nakliye ajanlarının veya komusyoncuların isim ve adresleri, kullanılan emanet depozitosu metotları, ve malûm olduğu takdirde mürselüleyhlerin adreslerini;
- e) Kaçakçılar tarafından kullanılan metotlar ve takip edilen yollar ve nakliyata vâsıl oldukları muhtemel vapurların isimlerini;
- f) Cürümde methaldar olanlar bilhassa bunların müsaadenameye veya berata malik bulunmuş olanları hakkında Hükûmetlere alınan tedbirler ve tatbik olunan müeyyideleri;
- g) Gayrimeşru ticaretin kaldırılmasına yardım edecek diğer bütün malûmatı.

Madde 24.

1912 tarihli La Haye ve 1925 tarihli Cenevre mukavelenamelerinden hiç olmazsa birile bağlı bulunan Yüksek Âkit taraflar arasındaki münasebetlerde, işbu mukavelename, mezkûr mukavelenameleri itmam edecektir.

Madde 25.

Yüksek Âkit taraflar arasında bu mukavelenamenin tefsir veya tatbikına dair her hangi bir ihtilâf zuhur eder de diplomasi yolile memnuniyet bahş bir surette refedilemezse, bu ihtilâf, Âkitler arasında cari olan beynelmilel ihtilâfların haline dairahkâma tevfikân tesviye edilecektir.

İhtilâf halinde bulunan taraflar aralarında böyle ahkâm mevcut olmadığı takdirde, ihtilâfı tahkimî veya adli usullere tâbi tutacaktır. Diğer bir mahkeme intihabı hususunda mutabakat hâsıl olmadığı takdirde, taraflar ihtilâflarını Beynelmilel Adalet Divanı statüsüne mütedair 16 kânunuevvel 1920 protokolüne dahil işler, birinin talebi üzerine, mezkûr divana, ve mezkûr protokola dahil değil-
lerse, beynelmilel ihtilâfların muslihane haline dair olan 18 teşrinievvel 1907 tarihli La Haye mukavelenamesine tevfikân teşkil edilecek bir hakem mahkemesine tevdi edeceklerdir.

Madde 26.

Her Yüksek Âkit taraf imza, tasdik veya iltihak sırasında, bu mukaveleyi kabul etmekle müstemlekelerinin ve mahmiyelerinin, deniz aşırı arazisinin veya hâkimiyeti yahut mandası altına vaz edilmiş arazisinin umumî heyeti veya bir kısmı için uhdesine hiç bir mecburiyet almadığını beyan edebilir; ve bu mukavele işbu beyanda zikrolunan araziye tatbik edilemeyecektir.

Her Yüksek Âkit taraf, bilâhare, her ne zaman olursa olsun, Milletler Cemiyeti Umumî kâtibine, işbu mukavelenamenin şu geçen fıkra mucibince bir beyana mevzu teşkil etmiş olan arazinin umumî heyetine veya bir kısmına tatbikını arzu ettiğini ihbar edebilir; ve bu mukavelename, mukavelenameyi tasdik veya ona iltihak etmiş olan her memleket için vaki olduğu gibi, bu ihbar da tasrih edilen bütün araziye tatbik olunacaktır.

Yüksek Âkit taraflardan her biri, 3 2nci maddede tasrih edilen beş senelik müddetin hitamından sonra, her ne zaman olursa olsun işbu mukavelenamenin müstemlekelerinin, mahmiyelerinin, deniz aşırı arazisinin, veya kendi hâkimiyeti veya mandası altına vaz edilmiş arazisinin umumî heyetine veya bir kısmına tatbikını nihayet bulmasını arzu ettiğini beyan edebilir; ve 32 nci madde ahkâmına tevfikân yapılmış bir fesih mevzubahs imiş gibi, işbu mukavelenamenin mezkûr beyannamede zikredilmiş olan araziye tatbiki nihayet bulacaktır.

Umumî kâtip, bu madde mucibince alacağı bütün beyanname veya ihbariyeleri, bütün Milletler Cemiyeti azalarına ve 27 nci maddede mezkûr aza olmayan Devletlere tebliğ edecektir.

Madde 27.

Fransızca ve İngilizce metinleri aynı zamanda muteber olacak olan işbu mukavelename, bu günün tarihini taşıyacak; ve 31 kânunuevvel 1931 tarihine kadar, her Milletler Cemiyeti azasının ve aza olmayıpta işbu mukavelenameyi tanzim eden konferansta kendisini temsil ettirmiş olan veya Milletler Cemiyeti meclisinin imza için bu mukavelenamenin suretini göndermiş olduğu her Devletin imzasına arz olunacaktır.

Madde 28.

İşbu mukavelename, tasdik edilecektir. Tasdiknameler, Milletler Cemiyeti umumî kâtibine tevdi edilecek ve müşarileyhte tasdiknamelerin tevdi edildiğini cemiyetin bütün azaları ile geçen maddede isimleri musarrah, aza olmayan Devletlere tebliğ edecektir.

Madde 29.

1 kânunusani 1932 den itibaren Milletler Cemiyetinin her azası, 27 nci maddede musarrah, aza olmayan her Devlet işbu mukaveleye iltihak edebilecektir.

İltihakname, Milletler Cemiyeti umumî kâtipliğine tevdi edilecektir. Müşarileyh te iltihaknamelerin tevdi edildiğini cemiyetin bütün azalarına ve zikri geçen maddede musarrah, aza olmayan Devletlere tebliğ edecektir.

Madde 30.

İşbu mukavelenameye, Milletler Cemiyeti azalarından veya aza olmayanlardan zirdeki Devletlerden dördü de dahil olduğu halde 25 inin tasdik veya iltihaknameleri Milletler Cemiyeti umumî kâtipliğince alındıktan doksan gün sonra işbu mukavelename meriyete girecektir:

Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Büyük Britanya ve Şimalî İrlânda Birleşik Krallığı, Japonya, Felemenk, İsviçre ve Türkiye.

Bununla beraber, 2 ilâ 5 inci maddelerden gayri ahkâm, 2 ilâ 5 inci maddelere tevfi kan tahsîsatı tevdi olunacak olan birinci senenin 1 kânunusanide tatbik olunacaklardır.

Madde 31.

İşbu mukavelenamenin meriyete girmesi tarihinden sonra tevdi edilecek iltihaknameler veya tasdiknameler, Milletler Cemiyeti umumî kâtibi tarafından kabulleri gününden itibaren doksan günlük bir mühletin inkızasında, tesiri haiz olacaklardır.

Madde 32.

İşbu mukavelename, meriyete girmesinden itibaren beş senelik bir mühletin inkızasında, Milletler Cemiyeti Umumî kâtibi nezdine tevdi edilecek tahriri bir vesika ile mefsuh ilân edilebilecektir. İşbu vesika umumî kâtip tarafından her hangi bir senenin 1 temmuzunda veya bu tarihten evvel alınrsa anı takip eden senenin 1 kânunusanide tesirini gösterecek, 1 temmuzdan sonra alınmış ise, takip edecek senenin 1 temmuzunda veyahut bu tarihten evvel alınmış gibi tesirini gösterecektir. Her fesih keyfiyeti, Milletler Cemiyeti azalarından veyahut aza olmayan devletlerden hangisinin namına tevdi edilmişse, ancak onun için tesir iera edecektir.

Umumî kâtip Milletler Cemiyeti azalarının hepsini ve 27 nei maddede mezkûr aza olmayan Devletleri böylece alınan fesih keyfiyetinden haberdar edecektir.

Aynı zamanda veya müteakip surette yapılan mefsuhiyet ilânlarına binaen işbu mukavelename ile bağlanmış olan Milletler Cemiyeti azalarının veya aza olmayan Devletlerin adedi 25 ten daha aşağı düşerse, mukavelename, işbu maddenin ahkâmına tevfi kan, mefsuhiyet ilânlarının sonuncusunun tesirini göstereceği tarihten itibaren meriyetten sakıt olacaktır.

Madde 33.

İşbu mukavelenamenin yeniden rüyeti hakkında yapılacak talep, Milletler Cemiyeti Umumî kâtibine hitap edilecek bir ihbarname ile, mukavele ile bağlı her Milletler Cemiyeti azası veya aza olmayan Devlet tarafından, her ne vakit olursa olsun, ifade edilebilecektir. İşbu ihbar, böylece bağlı olan diğer bütün Milletler Cemiyeti azaları ile aza olmayan Devletlere umumî kâtip tarafından tebliğ edilecektir. İhbar, Yüksek Âkit tarafların en az üçü tarafından iltizam edilirse, işbu Âkit taraflar mukavelenamenin yeniden rüyeti maksadile bir konferans halinde toplanmağı teahhüt etmektedirler.

Madde 34.

İşbu mukavelename, meriyete girdiği gün, Milletler Cemiyeti umumî kâtibi tarafından tescil edilecektir.

Bunu tasdikan, yukarıda anılan muahhaslar işbu mukavelenameyi imzalamışlardır.

Cenevre'de on üç temmuz bin dokuz yüz otuz birde, tek nüsha olarak yapılmıştır. İşbu nüsha Milletler Cemiyeti kâtipliği evrak dairesine vazedilmiş olup, aslına mutabık musaddak suretleri, bütün Milletler Cemiyeti azaları ile 27 nei maddede mezkûr aza olmayan Devletlere tevdi edilecektir.

Almanya

Freiherr von Rheinbaben

Dr. Kahler

Amerika Birleşik Devletleri

John K. Caldwell

Harry J. Ansliger

Walter Lewis Treadway

Sanborn Young

1 - Afyon, koka yaprakları ve bunların bütün müstakkatı ile bunlara mümasil terkibî müstahsalât hakkında dahilî bir murakabenin ifası ve hakimiyeti altında bulunan arazide bunların ithalât ve ihracatının murakabesi zımında Amerika Birleşik Devletleri işbu mukavelenamedeki ahkâmdan daha şiddetli tedbirler tatbik etmek hakkını muhafaza eder.

2 - Amerika Birleşik Devletleri, ham afyonun, koka yaprakları ile bunların müstakkatının ve bunlara mümasil terkibî müstahsalâtın, arazisinden transit olarak geçtiği esnada kontrolünü iera maksadile bir takım tedbirleri tatbik etmek hakkını muhafaza etmektedir. İşbu tedbirler mucibince, bir transit ruhsatının itası, mürselünileyle memleket tarafından verilen ithalât ruhsatnamesinin ibrazına mütevakkıf olabilir.

3 - Amerika Birleşik Devletleri, Afyon daimî merkezi komitesine ithalât ve ihracat istatistiklerini, işbu istatistiklerin ait oldukları üç aylık devrenin sonundan itibaren geçecek 60 günlük bir mühletten evvel, göndermek taahhüdünü almak imkânını görmemektedirler.

4 - Amerika Birleşik Devletleri, Devletin ihtiyaçları için satın alınan veya ithal edilen uyuşturucu maddelerin miktarını ayrı ayrı göstermeği taahhüt etmek imkânını görmemektedir.

5 - Amerika Birleşik Devletleri murahhaslarının uyuşturucu maddelerin tevziini tanzim ve imalini tahdit eden mukavelenameyi bu gün Amerika Birleşik Devletleri Hükûmeti namına imza etmiş olmaları keyfiyeti Amerika Birleşik Devletleri Hükûmetinin bir memleketin Hükûmeti olarak mukavelenameyi imza veya onu kabul eden bir rejim ve varlığı eğer bu rejim ve varlık o memleketin Hükûmeti olarak Amerika Birleşik Devletleri Hükûmeti tarafından kabul edilmişse bunu tasdik etmiş manasında alınmaması lâzımgeldiğini katî olarak beyan ederler.

6 - Bundan maada Amerika Birleşik Devletleri, murahhasları beyan ederler ki, Amerika Birleşik Devletlerinin bu gün imza edilen uyuşturucu maddelerin tevziini tanzim ve imalini tahdit eden mukavelenameye iştiraki; Amerika Birleşik Devletleri Hükûmetinin kendi Hükûmetini teşkil eder gibi kabul etmediği bir varlık veya rejim tarafından temsil edilen bir memlekete karşı, bu memleket Amerika Birleşik Devletleri Hükûmeti tarafından tanınmış bir Hükûmete malik olmadıkça hiç bir ahdi vucibeyi tazammun etmez.

Arjantin Cümhuriyeti:

Kabule talikan.

Fernando Perez.

Avusturya

E. Pflügl

Dr. Bruno Schultz

Belçika

Dr. F. de Myttenaere

Bolivya

M. Cuellar

Brezilya

Raul de Rio Branco

Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda ve:

Britanya İmparatorluğunun Milletler Cemiyetine ayrıca aza olmayan teknil aksanı

Malcolm Delevingne

Kanada

C. H. L. Sharmar

W. A. Riddell

Hindistan

R. P. Paranjpye

Şili

Enrique J. Gajardo V.

Kosta - Rika

Viriato Figueredo Lora

Kûba

G. de Blanek

Dr. B. Primelles

Danimarka

Gustav Rasmussen

Dantzig Serbest Şehri

F. Sokal

Dominicaine Cümhuriyeti

Ch. Acekermann

Mısır

T. W. Russell

İspanya

Julio Casares

Habeşistan

Cte Lagarde Due d'Entotto

Fransa

G. Bourgois

Fransa Hükûmeti kolonileri, protektoraları ve kendi idaresinde bulunan manda altındaki memleketlere ait 13 üncü maddede derpiş edilen üç aylık istatistiklerin katî olarak tayin edilen mühlet zarfında muntazaman irsali imkânına dair bütün ihtirazî kayitlerini yapar.

Yunanistan

R. Raphaël

Guatamala

Luis Martinez Mont.

Hicaz, Necit ve mülhakatı

Hafız Wahba

İtalya

Cavazzoni Stefano

Japonya

S. Sawada
S. Ohdachi

Liberya

Dr. A. Sottile

Liberya Cümhuriyeti senatosu tarafından tasdik edilmek kaydı ihtirazisile.

Litvanya

Zaunius.

Lüksemburg

Ch. G. Vermaire

Meksika

S. Martinez de Alva

Monako

C. Hentsch.

Panama

Dr. Ernesto Hoffmann.

Paraguay

R. V. Caballero de Bedoya

Felemenk

V. Wettum

İran

A. Sepahbody

Lehistan

Chodzko

Portekiz

Augusto de Vasconcellos
A. M. Ferraz de Andrade

Romanya

C. Antoniad

Sen Maren

Ferri Charles Emile

Siyam

Damras

Zehirleme iptilâsını tevlit eden eczalar hakkındaki Siyam kanunu Cenevre mukavelenamesinden ve işbu mukavelenameden bazı hususatta daha ileri gittiğinden hükümetin mevcut kanunun tatbiki hakkını muhafaza eder.

İsveg

K. I. Westman.

İsviçre

Paul Dinichert.
Dr. H. Carrière.

Çekoslovakya

Zd. Fierlinger.

Uruguay

Alfredo de Castro.

Venezüella

Ad referendum
L. G. Chacín İtriago.

İMZA PROTOKOLÜ

Cenevre, 13 temmuz 1931

I - Uyuşturucu maddelerin imalâtını tahdit ve tevziini tanzim eden mukavelenameyi bu gün imza ederken bu hususta usulüne tevfikân salâhiyettar zirde vaziülimza murahhaslar, mütেকabil Hükûmetleri namına, atideki hususat için mutabik kaldıklarını beyan ederler.

Eğer, 13 temmuz 1933 tarihinde mezkûr mukavelename, 30 uncu maddesi ahkâmına tevfikân meriyete girmemiş ise, Milletler Cemiyeti umumî kâtibi, vaziyeti Milletler Cemiyetine arzedecektir. İşbu meclis te gerek bütün Milletler Cemiyeti azalarından ve namlarına mukavelename imza edilmiş veya tasdiknameler veyahut iltihaknameler tevdi edilmiş olan aza olmayan Devletlerden mürekkep bir konferans, vaziyeti tetkik için toplayabilecek, gerek lüzumlu addettiği tedbirleri alabilecektir. Milletler Cemiyeti azası olan her Hükûmet veya Milletler Cemiyetine aza olmayıpta mukavelenameyi imza veya ana iltihak eden her Devlet, bu suretle davet edilecek bütün konferanslarda kendisini temsil ettirmeyi teahhüt eyler.

II - Japon Hükûmeti, yüksek Âkit taraflar tarafından kabul edilen atideki ihtirazî kaydi dermeyan etmiştir:

Formise taki Hükûmet fabrikasında çekilmeğe mahsus afyon imali esnasında istihsal edilen ve bu vilâyet tarafından stok olarak tutulan ham morfin, işbu mukavelenamede derpiş edilen tahdit tedbirlerine tâbi olmayacaktır.

İşbu mukavelename ahkâmına tevfikân, mezkûr ham morfin stoklarından Japon Hükûmeti tarafından verilmiş bir müsaadenameye malik olan fabrikalarda tasfiye edilmiş morfin imali için yalnız iktıza eden miktar arasına alınacaktır.

Bunu tasdikân zirde vaziülimza olanlar, imzalarını işbu protokolün altına vazetmişlerdir.

Cenevre'de on üç temmuz bin dokuz yüz otuz birde, Milletler Cemiyeti umumî kâtipliği mahzeni evrakına tevdi edilmek üzere bir nüsha olarak yapılmıştır. Musaddak nüshası, tekmil Milletler Cemiyeti azalarına ve aza olmayıp ta konferansta temsil edilen tekmil Devletlere tevdi edilecektir.

Almanya

Freiherr von Rheinbaben
Dr. Kahler

Birleşik Amerika Devletleri
John K. Caldwell
Harry J. Anslinger
Walter Lewis Treadway
Sanborn Young

Arjantin Cümhuriyeti
Kabule talikan
Fernando Perez

Avusturya
Dr. E. Pflügl
Bruno Schultz

Belçika
Dr. F. de Myttenaere

Bolivya
M. Cuellar

Brezilya
Raul do Rio Branco

Büyük Britanya ve Şimalî İrlânda ve:
Milletler Cemiyetine ayrıca aza olmayan bütün İngiltere İmparatorluğunun bütün aksamı
Malcolm Delevingne

Kanada
C. H. L. Sharman
W. A. Riddell

Hindistan
R. P. Paranjpye

Şili
Enrique J. Gajardo V.

Kosta - Rika
Viriato Figueredo Lora

Kûba
G. de Blanck
Dr. B. Primelles.

Danimarka
Güstav Rasmussen

Dantzie Serbest şehri
F. Sokal

Dominik Cümhuriyeti
Ch. Ackermann

Mısır
T. W. Russell.

İspanya
Julio Casares

Habeşistan

Cte. Lagarde due d'Entotto.

Fransa

G. Bourgois

Yunanistan

R. Raphaëi

Guatemala

Luis Martinez Mont

Hicaz Necit ve tevabii

Hafız Wahba

İtalya

Cavazzoni Stefano

Japonya

S. Sawada

S. Ohdachi

Lituanya

J. Sakalauskas

Lüksemburg

Ch. G. Vermaire

Meksika

S. Martinez de Alva

Monako

C. Hentsch

Panama

Dr. Ernesto Hoffmann.

Paraguay

R. V. Caballero de Bedoya

Felemenk

V. Wettum.

İmzam, 12 Temmuz 1931 sabah celsesinde 22 inci maddenin ikinci fıkrası hakkında yaptığım kaydı ihtiraziye bağlıdır.

İran

A. Sepahbody

Polonya

Chodzko

Portekiz

Augusto de Vasconellos

A. M. Ferraz de Andrade

Romanya

C. Antoniaade

Sen Maren

Ferri Charles Emile

Siyam

Damras

İsveç

K. I. Westman

Uruguay

Alfredo de Castro

Venezuellâ

Kabule talikan

L. G. Chacin İtriago

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 16 - I - 1933 ve 1/491
Bu kanunun neşir ve ilânının Basvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası : 18 - I - 1933 ve 1/77
Bu kanunun muzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları : 12 52,78,93,94,96,110:112